

FORSVARSAKADEMIET

RESEARCH PAPER

Kina i FN's fredsbevarende operationer

Udvikling, motiver og Danmarks muligheder

Af Magnus Hjortdal, forskningsmedarbejder,
Forsvarsakademiet

RESEARCH PAPER

Kina i FN's fredsbevarende operationer

Udvikling, motiver og Danmarks muligheder

Af Magnus Hjortdal, forskningsmedarbejder,
Forsvarsakademiet

Magnus Hjortdal er forskningsmedarbejder ved Institut for Strategi.
Hans primære fokusområde er Kinas forhold til Vesten.

Magnus Hjortdal kan kontaktes på magnushjortdal@hotmail.com

© Forsvarsakademiet

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af eller kopiering fra denne bog eller dele heraf er kun tilladt i overensstemmelse med aftaler mellem Forsvaret og Copy-Dan. Enhver anden udnyttelse uden Forsvarsakademiets skriftlige samtykke er forbudt i følge gældende lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug ved anmeldelser

Forsvarsakademiet er Danmarks førende forskningsinstitution inden for militære studier. Vi forsker i et bredt felt af militære kerneområder såsom militære operationer, strategi, sikkerheds- og forsvarspolitik, militær ledelse, tværkulturel forståelse og militærhistorie. Akademiets fælles omdrejningspunkt er anvendt forskning i fremtidens konflikter.

Forsvarsakademiets forskning og forskningsbaserede uddannelser skal være med til at sikre, at dansk forsvar kan kæmpe og vinde i morgendagens konflikter. Men den omfattende viden på akademiet skal ikke alene stilles til rådighed for forsvaret. Gennem publikationer bidrager akademiet også til at informere og nuancere den offentlige debat om danske og internationale forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold.

God fornøjelse ved læsning af Forsvarsakademiets publikationer!

København februar 2011

Forsvarsakademiet

Institut for Strategi

Svanemøllens Kaserne

Postboks 2521

2100 København Ø

Tlf.: 3915 1515

Fax: 3915 6172

Redaktør: Ole Kværnø, Institutchef

Layout: FAK

ISBN: 9788791421976

Oplag: 150

Forsvarsakademiets forlag

Resumé og anbefalinger

Dette research paper analyserer Kinas deltagelse i FN's fredsbevarende operationer (herefter kaldet fredsbevarende operationer), hvordan udviklingen på området har været, hvilke motiver Kina har for at deltage inden for rammen af fredsbevarende operationer, samt hvilke muligheder Kinas deltagelse giver Danmark.

Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer har udviklet sig eksplosivt inden for de sidste 20 år, og blandt de permanente medlemmer af FN's sikkerhedsråd er Kina i dag det land, der har flest personer udsendt.

Der kan findes mange motiver til, at Kina deltager i fredsbevarende operationer, og at landet gør det mere aktivt end førhen. En gængs opfattelse er, at Kina benytter sine fredsbevarende operationer i Afrika til at sikre sine økonomiske interesser. Denne opfattelse deler paperet ikke. Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer hænger først og fremmest sammen med landets ønske om at fremstå som en ansvarlig stormagt, der kan foretage en fredelig opstigning i det internationale system. Alligevel er der mange strategiske hensyn, der også spiller ind i Kinas politik på området. Kina bruger fredsbevarende operationer til at gøre en række militære fremskridt ved at operere aktivt langt fra Kina. Erfaringer, som Kina ville have svært ved at få på anden vis. Kina benytter på sin vis fredsbevarende operationer som et skridt på vejen til at opnå evnen til at projicere magt uden for sit nærområde i fremtidige operationer, der ikke behøver at indbefatte FN.

Ud fra analysen har paperet følgende anbefalinger:

- **Yderligere engagement af Kina i fredsbevarende operationer**

Fordele ved kinesisk deltagelse er mange, idet Kina bliver mere integreret i det internationale samfund og der opnås en større accept af internationale normer i Kina. Derudover vil yderligere kinesisk deltagelse være endnu en tillidsskabende foranstaltning, der måske kan skabe øget gennemsigtighed i forhold til Kinas militære og politiske intentioner. Endelig aflaster Kina ved øget deltagelse andre lande med sine tropper. Paperet vurderer ikke, at Danmark bør være betænkelige, hvis Kina virkelig anvender fredsbevarende operationer til at træne sine væbnede styrker (People's Liberation Army, herefter kaldet PLA). Det skyldes, at Danmark i virkeligheden bør sætte pris på, at Kinas militær ikke trænes i andre anledninger, eksempelvis mindre krige, som ville være langt mere bekymrende. Danmark skal dog være opmærksom på Kinas motiver for at deltage i missionerne, hvilket kan være svært, da landets beslutningsprocesser er meget lukkede.

- **Opretholdelse af værdier som menneskerettigheder og demokrati som essentielle i fredsbevarende operationer**

Kina og Danmark har grundlæggende forskellige værdier. Det medfører, at Danmark skal være opmærksom på, om Kina forsøger at modsætte sig vestlige værdier som menneskerettigheder og demokrati, når Kina engagerer sig i fredsbevarende operationer. For øjeblikket ses flere kinesiske forsøg på at opnå øget magt og indflydelse i internationale fora, hvilket også indbefatter fredsbevarende operationer. Denne udvikling skal Danmark holde et vågent øje med.

- **Mere militær dialog og en dansk forsvarsattaché i Beijing**

Den overordnede anbefaling er, at Danmark skal følge Kinas militære udvikling ved øget dialog og en øget grad af udveksling på højt og lavt niveau, både hvad angår officerer, embedsmænd og forskere. Her tænkes både på træningssamarbejde og på fælles konferencer og seminarer. Det vil give øget indsigt i Kinas militær, som traditionelt har været, og stadig er, meget lukket i forhold til omverdenen. I den forbindelse vil det gøre arbejdet væsentligt lettere, hvis Danmark oprettede en selvstændig forsvarsafdeling på ambassaden i Beijing.

Indhold

Resumé og anbefalinger.....	3
Indledning	7
Struktur og arbejdsspørgsmål	7
Antagelser og afgrænsninger.....	8
Paperets datagrundlag	9
Kina i FN og i fredsbevarende operationer	10
1971–89: Minimal aktivitet	10
1989–2000: Startende deltagelse	11
2000–i dag: Voksene og aktiv deltagelse	12
Kinas motiver for deltagelse i fredsbevarende operationer	16
Ansvarlig stormagt og fredelig opstigning.....	16
Kinas holdning under forandring?.....	19
Integration af normer og interdependens	22
Opsummering	23
Militære gevinster.....	23
Udvidelse af magtprojicering	26
Indflydelse i områder, hvor Kina har økonomiske interesser	27
Afrika som eksempel.....	27
Balancering af vestlig indflydelse	30
Opsummering	31
Konklusion.....	32
Implikationer for Danmark.....	32
Anbefalinger.....	33
Litteratur	35

Indledning¹

Der sker i disse år en magtforskydning i verden fra vest mod øst, og i den sammenhæng er Kina den aktør, hvis magt er den hurtigst voksende, og som har potentiale til at blive en reel supermagt på lang sigt. Det har bragt Kina i en ny situation, hvor landet i takt med sin voksende politiske magt er begyndt at agere mere aktivt i sin udenrigspolitik. Samtidig er der en vis usikkerhed om Kinas langsigtede politiske intentioner, hvilket gør landet forskelligt fra andre større opstigende magter. I internationale fora er Kina blevet mere aktiv, og særligt i fredsbevarende operationer har Kina i stigende grad vist verden sit militære ansigt. Antallet af kinesisk personel i fredsbevarende operationer er steget eksplosivt i det nye årtusinde, og landet har i dag fire gange så mange udsendte som i 2003. Det bliver derfor nødvendigt for Danmark at overveje baggrunden for denne kraftige forøgelse. Hvorfor bruger Kina i stigende grad kræfter i fredsbevarende operationer, hvilke motiver ligger der bag, og hvordan bør man fra dansk side forholde sig til dette?

Struktur og arbejdsspørgsmål

Helt overordnet må Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitiske linje over for Kina tage udgangspunkt i, hvordan man med få ressourcer kan forsøge at præge Kina i en for Danmark fornuftig retning. Dette papers mål er at analysere Danmarks muligheder i forbindelse med Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer. Derfor bliver det overordnede arbejdsspørgsmål for dette paper:

Hvordan skal Danmark forholde sig til Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer?

For at besvare spørgsmålet er det nødvendigt at belyse Kinas historiske og nuværende deltagelse i fredsbevarende operationer med særligt fokus på perioden efter 2003, hvor deltagelsen for alvor tog fart. Men endnu vigtigere er det at analysere, hvilke motiver Kina har for at deltage i fredsbevarende operationer. Derfor opstiller og tester paperet tre hypoteser, som danner baggrund for en konklusion på arbejdsspørgsmålet og munder ud i anbefalinger til, hvordan Danmark bedst muligt kan håndtere Kinas voksende deltagelse i fredsbevarende operationer.

Forskning i fredsbevarende operationer peger generelt på, at staters motiver for deltagelse kan opdeles i tre typer.² Disse tre typer af motiver kan ligeledes iagttages i analyser af Kinas ageren på området.³

1) En tak til Peter Viggo Jakobsen, Clemens Stubbe Østergaard, Simon Ingemar og Sigge Aaberg Kærn for deres støtte i forbindelse med paperet. Indholdet af paperet er dog udelukkende mit eget ansvar.

2) Bullion 1997; George 1993; Gonnet og Hernandez 2008; Jakobsen 2009; Krishnasamy 2003; Monnagotta 1996.

3) Choedon 2005; Fravel 1996; Gill og Reilly 2000; Gill og Huang 2009a; Gill og Huang 2009b; He 2007; Hellström 2009; Hsiu 2008; ICG 2009; Ma 2010; Pang 2005; Puska 2008; Rogers 2007; Stähle 2008; Tang 2003; Thompson 2005; Zhang 2007.

Her er de tre motiver sat i relation til Kina, og formuleret som tre hypoteser, der vil styre paperets analyse:

- **Hypotese 1:** Kina deltager i fredsbevarende operationer for at agere som en ansvarlig stormagt og overbevise verden om sin fredelige opstigning i det internationale system.
- **Hypotese 2:** Kina deltager i fredsbevarende operationer for at opnå militære gevinster.
- **Hypotese 3:** Kina deltager i fredsbevarende operationer for at opnå indflydelse i områder, hvor Kina har økonomiske interesser.

Antagelser og afgrænsninger

Grundlæggende antager paperet, at Kina har en interesse i at deltage i fredsbevarende operationer, eftersom Kina er aktivt engageret i konceptet. Dette skal ses i modsætning til en antagelse om, at Kina deltager i fredsbevarende operationer af helt tilfældige årsager, der ikke er i Kinas nationale interesse.⁴ Det er ikke muligt med sikkerhed at fastlægge Kinas motiver for deltagelse, men det er muligt at gruppere sandsynlige motiver og analysere dem i forhold til den aktuelle situation. Eftersom dette paper analyserer Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer ud fra en dansk sikkerhedspolitisk vinkel, er der foretaget en vis sortering i materialet og i fokuseringen på emnet. Da formålet med paperet er at undersøge, hvad Danmarks interesse kunne være i at samarbejde med Kina på området, er det forsøgt at holde elementer uden direkte sikkerhedspolitisk relevans til emnet på et minimum. Det er ikke desto mindre et relevant perspektiv at se nærmere på eksempelvis normernes betydning og internaliseringen af disse i forhold til Kinas fredsbevarende operationer. Et andet beslægtet og interessant perspektiv er Kinas generelle FN-diplomati, men selvom emnet vil blive berørt, er det uden for dette papers primære sigte.

Danmark har en interesse i at opretholde global stabilitet, hvilket fredsbevarende operationer medvirker til. Derfor har Danmark grundlæggende en interesse i, at Kina bliver mere involveret i fredsbevarende operationer, da der altid vil være brug for mere personel og flere ressourcer til missionerne. Begrænsninger i forhold til denne generelle antagelse vil blive uddybet i løbet af paperet.

Danmarks muligheder for at præge Kina er i sagens natur ikke store, eftersom mindre stater sjældent har indflydelse på, hvordan stormagter agerer. Alligevel er der eksempler på, at mindre stater kan gøre en forskel ved at præge en udvikling, som Danmark f.eks. gjorde i Baltikum og Østeuropa, og som Norge og Sverige traditionelt har forsøgt i Mellemøsten. Danmarks styrke på det forsvars- og sikkerhedspolitiske felt er, at landet har væsentligt mere erfaring end Kina med at deltage i fredsbevarende operationer, og at det derfor besidder en vis ekspertise, som Kina kunne være interesseret i at opnå adgang til. Derudover kan Danmark som medlem af NATO og EU (om end Danmark stadig er uden for EU's forsvarssamarbejde) forsøge at sætte en dagsorden, som Danmarks allierede vil støtte. Paperets fokus vil dog være rettet mod, hvordan Danmark på egen hånd skal opfatte og kan præge Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer.

4) Man kunne forestille sig, at enkeltpersoner med stor magt f.eks. selvstændigt har kunnet tage denne beslutning, og at det ikke er en del af en diskussion, der nødvendigvis tilgodeser Kinas samlede nationale interesser.

Mulighederne for samarbejde mellem Danmark og Kina er uklare, hvilket skyldes, at Kina på den ene side generelt er yderst aktiv i diplomatisk dialog, men at Kinas på den anden side i mange sammenhænge er mere tilbageholdende med åbenheden.

En mere specifik diskussion af, hvilke ressourcer Danmark har, og hvordan landet bør bruge dem i forhold til Kina, findes sidst i paperet.

Paperets datagrundlag

Paperet baserer sig for det første på skriftlige analyser af Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer. Der bliver udgivet mange policyrapporter og videnskabelige rapporter om Kina, men de har som oftest ikke fokus på fredsbevarende operationer.⁵ Derfor er det skriftlige materiale på området stadig muligt at overskue, om end det dog drejer sig om en stor mængde materiale.

For at komme et skridt videre benytter paperet for det andet samtaler og interviews til at opnå indsigt i mere fortrolige informationer. Disse kilder er anonymiseret, da det var et krav for at kunne anvende materialet. En sådan fremgangsmåde er naturligvis ikke optimal, men kan være en nødvendighed, hvis man ønsker at komme ned under overfladen. En fordel ved denne metode er, at der opnås et mere fortroligt forhold til kilderne, og at de dermed udtaler sig med større åbenhed, end hvis de f.eks. skulle have udtrykt sig på skrift i en offentlig sammenhæng.

5) Af særligt anbefalelsesværdige nyere analyser om Kina i fredsbevarende operationer kan nævnes ICG 2009, Gil og Huang 2009a og Hellström 2009, om end de indholdsmæssigt overlapper hinanden en del.

Kina i FN og i fredsbevarende operationer

Kina blev medlem af FN i 1971 og indtog fra begyndelsen en permanent plads i FN's sikkerhedsråd, da landet overtog Taiwans position. I begyndelsen var Kina en passiv spiller i FN's sikkerhedsråd, når det drejede sig om fredsbevarende operationer, men dette er forandret i dag, hvilket vil blive dokumenteret i dette kapitel.

For at kunne forstå Kinas syn på fredsbevarende operationer må man først have historien bag på plads. Generelt kan den kinesiske deltagelse i fredsbevarende operationer opdeles i tre perioder:

- 1) 1971 - 89: Minimal aktivitet.
- 2) 1989 - 2000: Startende deltagelse.
- 3) 2000 - i dag: Voksende og aktiv deltagelse.

1971-89: Minimal aktivitet

Under den kolde krig gjaldt der en norm for og en regel om, at de permanente medlemmer af FN's sikkerhedsråd ikke måtte deltage med soldater i fredsbevarende operationer.⁶ I lyset heraf er den tilbageholdende kinesiske rolle i perioden hverken overraskende eller usædvanlig.

Efter Koreakrigen (1950-53), hvor det kom til direkte konflikt mellem Kina og den amerikanske ledede fredsbevarende operation, så Kina med stor skepsis på legitimiteten af fredsbevarende operationer.⁷ Denne forsigtighed fortsatte selv efter Kinas indtræden i FN og FN's sikkerhedsråd i 1971.⁸ Til trods for sin plads som permanent medlem af FN's sikkerhedsråd forblev Kina passiv i forhold til diskussioner i FN's sikkerhedsråd om fredsbevarende operationer helt op i 1980'erne.⁹ Dette skyldtes ud over Koreakrigen,¹⁰ at Kina anså fredsbevarende operationer under den kolde krig som politiske slagsmål mellem USA og Sovjet.¹¹

I starten af 1980'erne forsøgte Kina at distancere sig fra USA (og dets ligesindede) ved at lægge vægt på samarbejdet med andre ulande, hvilket til gengæld krævede en mere positiv attitude i

6) Jakobsen og Thruelsen 2009: 26. Det kom bl.a. til udtryk ved, at FN's sikkerhedsråd ikke kunne adressere konflikter, hvori permanente medlemmer af FN's sikkerhedsråd eller deres allierede var involveret, hvilket var tilfældet med alle større konflikter i perioden, både Berlin (1948-49 og 1961), Ungarn (1956), Cuba (1962), Tjekkoslaviet (1968), Vietnam (1946-75), Den Sino-vietnamesiske Krig (1979) og Afghanistan (1979).

7) He 2007: 16; Hellström 2009: 21. Koreakrigen var den eneste rene kapitel 7-operation under den kolde krig og blev kun vedtaget og uddelegeret til USA af FN's sikkerhedsråd, da Sovjet boykottede møderne i perioden i protest mod, at Taiwan (under navnet Republic of China) var permanent medlem af FN's sikkerhedsråd i stedet for Folkerepublikken Kina, se Jakobsen og Thruelsen 2009: 26-27. Det skal dog siges, at Kina historisk har været udsat for kolonimagters tilstedeværelse, hvilket også spiller en rolle i landets syn på suverænitet og intervention. I Kina er kolonimagternes tilstedeværelse i landet kendt som "100 års ydmygelse".

8) He 2007: 16.

9) Gill og Huang 2009a: 4; He 2007: 19; Hellström 2009: 4; Hsiu 2008: 1-2; Suzuki 2008: 55. Kina valgte en strategi, der blev kaldt "den femte afstemningsstrategi". Den gik kort fortalt ud på at være til stede i FN's sikkerhedsråd's afstemninger om fredsbevarende operationer, men forblive tavs og ikke deltage i afstemningen, se He 2007: 20.

10) Stähle 2008: 639.

11) Pang 2005: 89; Chedon 2005: 39; Stähle 2008: 639; Suzuki 2008: 55; Hellström 2009: 9.

forhold til FN og fredsbevarende operationer, eftersom disse fora var meget betydningsfulde for mange ulande.¹²

I 1981 afgav Kina for første gang en stemme om en fredsbevarende operationer. Det skete, da der blev stemt for en forlængelse af UNFICYP på Cypern.¹³ Denne opblødning blev året efter fulgt af, at Kina for første gang gav økonomisk støtte til en fredsbevarende operationer.¹⁴

Ud over mindet om Koreakrigen var Kina i denne periode indenrigspolitisk dybt optaget af kulturrevolutionen og mente samtidig, at landet til en vis grad nu kunne betale den tredje verden tilbage efter dens medvirken til Kinas genindtræden i FN (og eksklusionen af Taiwan) i 1971.¹⁵ Kina og den tredje verden havde en del fælles interesser, bl.a. hvad angik modstanden mod vestlig imperialisme og kolonialisme. Som følge deraf antog Kina en rolle i FN som beskytter af den tredje verdens nationale selvstændighedsbevægelser.¹⁶ Kina var derfor helt frem til 1980'erne imod en hvilken som helst intervention, inklusive fredsbevarende operationer, i nyligt selvstændige lande.

I slutningen af 1987 begyndte Sovjet under Mikhail Gorbatsjov at anlægge en samarbejdslinje i forhold til FN og fredsbevarende operationer, hvilket resulterede i en efterfølgende eksplosion i antallet af fredsbevarende operationer.¹⁷ Det kinesiske paradigmeskift på området skal ses i sammenhæng med dette.

I 1988 blev Kina accepteret som et medlem af UN Special Committee on Peacekeeping Operations, hvilket for alvor markerede afslutningen på Kinas tilbageholdenhed i forhold til fredsbevarende operationer og begyndelsen på en mere aktiv rollefredsbevarende operationer.¹⁸

1989–2000: Startende deltagelse

Efter nedkæmpningen af demonstrationerne på Tiananmen i 1989 blev Kina straffet for sine brud på menneskerettighederne, hvilket ironisk nok blev startskuddet til Kinas første forsigtige deltagelse i fredsbevarende operationer, eftersom Kinas image trængte alvorligt til at blive forbedret.¹⁹

Kinesisk personel deltog for første gang i en fredsbevarende operation, da 20 militærobservatører blev udsendt som en del af UNITA i forbindelse med Namibias folkeafstemning i 1989.²⁰ Dette blev

12) Choedon 1986: 96-99. Dette hang også sammen med, at disse fora udgjorde et værn mod militære interventioner i gruppen af ulande, hvilket også medførte, at ulandene aktivt støttede de folkeretlige principper.

13) He 2007: 20; Hellström 2009: 23.

14) Gill og Huang 2009a: 4.

15) ICG 2009: 4.

16) ICG 2009: 4.

17) Jakobsen 2006: 11.

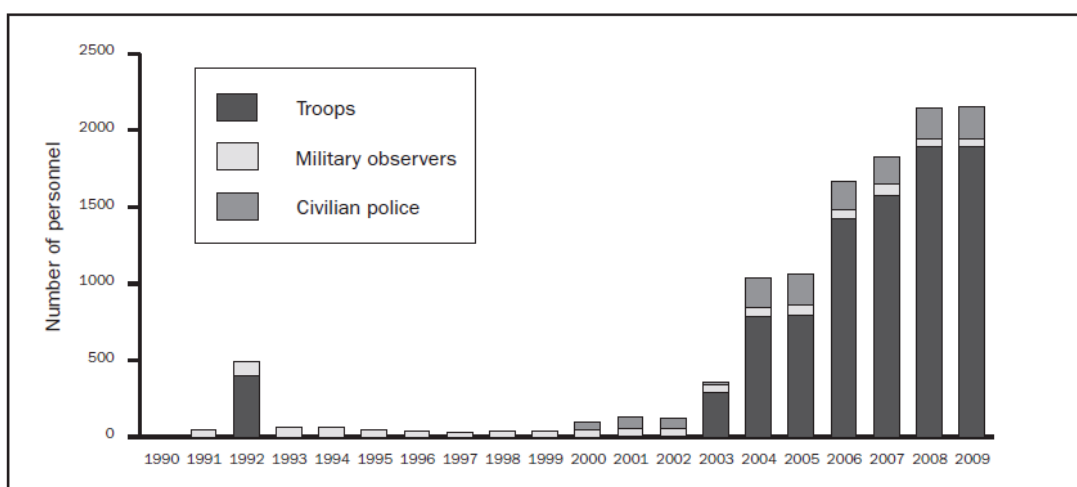
18) Gill og Huang 2009a: 4.

19) Chen 2009: 164; Rogers 2007: 77; He 2007: 10-11; Hellström 2009: 10.

20) ICG 2009: 5; Hellström 2009: 25-26.

året efter fulgt op af udsendelsen af fem militærobservatører til UNTSO i Mellemøsten.²¹ Kinas første større militære bidrag til en mission kom i 1992-93 med udsendelsen af to 400 mand store ingeniørelementer med tilhørende 49 militære observatører til UNTAC i Cambodja.²² Som sagt er antallet af de kinesiske bidrag til fredsbevarende operationer steget, og diversiteten vokset.²³ Figuren herunder giver et billede af denne stigende tendens (dog uden startåret 1989).

Figur 1: Oversigt over Kinas personel i fredsbevarende operationer 1990-2009²⁴

2000-i dag: Voksende og aktiv deltagelse

Kinas forsvarsministerium fik i december 2001 etableret et reelt kontor for fredsbevarende operationer,²⁵ og selvom det i begyndelsen var ganske lille med under ti ansatte, var det et tegn på, at Kina behøvede samlede og større ressourcer til håndtering af det øgede antal fredsbevarende operationer.

Kina udsendte i 2009 20 gange så mange mand under FN-flag som i 2000.²⁶ Omkring 75 % af disse styrker befinder sig i Afrika, primært i Liberia og Sudan, hvilket betyder, at man må se grundigt på Afrika for at danne sig en forståelse af Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer.

Siden debuten i 1989 er Kinas bidrag til fredsbevarende operationer steget kraftigt, så Kina blandt FN's sikkerhedsråds permanente medlemmer i dag har flest udsendte,²⁷ et faktum, Kina

21) ICG 2009: 5; Gill og Huang 2009a: 5.

22) Gill og Huang 2009a: 5; Hellström 2009: 25-26.

23) He 2007: 24.

24) Gill og Huang 2009: 6.

25) Zhang 2007: 1.

26) Gill og Huang 2009a: 1.

27) Gill og Huang 2009a: 1.

fra officielt hold ikke undlader at gøre opmærksom på.²⁸ På trods af dette er der lang vej op til de 10.000 mand, som f.eks. Pakistan og Bangladesh har udsendt.

Hvis man ser bort fra, hvad der må betegnes som en enkeltstående mission i Cambodja i 1992,²⁹ fremgår det af figur 1, at tendensen til stigningen i Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer startede omkring 2003. I slutningen af marts 2010 havde Kina i alt bidraget med 15.000 personer til 18 missioner siden starten på landets deltagelse,³⁰ og i maj 2010 var 2.010 kinesere udsendt i fredsbevarende operationer rundt omkring i verden.

Kinas økonomiske bidrag til budgettet for fredsbevarende operationer er stigende³¹ og vil i 2010 være på 3,9 % af det samlede budget.³² Beløbet er dog stadig ekstremt lille i forhold til USA's bidrag, der udgør 27,2 % af det samlede FN-budget for fredsbevarende operationer i 2010. Danmarks økonomiske bidrag udgjorde i 2009 til sammenligning næsten en fjerdedel af Kinas, hvilket må siges at være meget, set i forhold til Kinas samlede økonomiske og politiske magt.

Tabel 1: Økonomiske bidrag til fredsbevarende operationer fordelt på udvalgte lande (i reelle satser)³³

Land	2009 (i %)	2010 (i %)
USA	26,0	27,2
Japan	16,6	12,5
Tyskland	8,6	8,0
Storbritannien	7,8	8,2
Frankrig	7,4	7,6
Italien	5,1	5,0
Kina	3,1	3,9
Canada	3,0	3,2
Rusland	1,4	2,0
Danmark	0,7	0,7

Generelt tegner der sig et billede af, at Kina engagerer sig i fredsbevarende operationer i langt højere grad end tidligere. Antallet af udsendt personel er steget kraftigt, og landets økonomiske bidrag er også vokset, om end det på ingen måde svarer til landets relative bidrag af personel.

28) At Kina til stadighed gør opmærksom på, at landet bidrager med mest personel blandt de permanente medlemmer af FN's sikkerhedsråd, hænger sandsynligvis sammen med, at Kina vil manifestere sig selv som en stormagt.

29) Dette må betragtes som det, der kaldes for en "statistisk outlier", dvs. et enkeltstående udsving i forhold til det store billede.

30) PLA Daily: 26. april 2010a.

31) Jane's Defence Weekly: 21. februar 2007.

32) UN General Assembly 2009: 2; PLA Daily: 26. april 2010b.

33) UN General Assembly 2009: 2-3.

Kina stiller ikke med kamptropper til fredsbevarende operationer og har aldrig gjort det, men bidrager til gengæld med civilt politi, militærobservatører, logistikenheder, ingeniørtropper og hospitalsenheder.³⁴

I dag er status med andre ord, at Kina deltager meget aktivt i fredsbevarende operationer, men det er dog stadig vigtigt at huske på, at lande som Indien, Bangladesh og Pakistan hver især deltager med fire-fem gange så mange mænd.³⁵

Tabel 2: Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer³⁶

Navn på FN-mission	Område	Antal udsendte fra Kina (pr. 31. maj 2010)
UNMIL	Liberia	577
UNMIS	Sydlige Sudan	466
UNIFIL	Libanon	344
UNAMID	Darfur, Sudan	324
MONUC	DR Congo	235
UNMIT	Østtimor	26
MINUSTAH	Haiti	16
MINURSO	Vestsahara	11
UNOCI	Elfenbenskysten	7

Tabel 3: Oversigt over antal udsendte i fredsbevarende operationer³⁷

Land	Udsendte i fredsbevarende operationer (pr. 31. maj 2010)
1. Pakistan	10.719
2. Bangladesh	10.385
3. Indien	8.775
4. Nigeria	5.929
5. Egypten	5.453
17. Kina	2.010
46. Storbritannien	281
54. Danmark	178
71. USA	83

34) Gill og Huang 2009a: 1; ICG 2009: 7 og 28; State Council 2009: 72. Dog stiller Kina med flådeenheder i missionen i Adenbugten, om end missionen ikke er en reel fredsbevarende operation. Derudover tilbød Kina ifølge en amerikansk ekspert i Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer også kamptropper til UNIFIL, men disse blev på grund af forhandlinger om styrkebidrag ikke udsendt.

35) UN Department of Peacekeeping Operations 2010c.

36) UN Department of Peacekeeping Operations 2010a: 8.

37) UN Department of Peacekeeping Operations 2010b: 1-2.

En afgørende årsag til, at Kina i perioden besluttede sig for at deltage mere aktivt i fredsbevarende operationer har været, at der opstod et mulighedernes vindue. Den eksplosive udvikling i Kinas deltagelse inden for fredsbevarende operationer efter 2003 kan forklares med, at Kina under den kolde krigs afslutning ikke havde mulighed for eller interesse i at deltage aktivt i fredsbevarende operationer. Umiddelbart efter den kolde krigs afslutning, hvor der måske nok fra Kinas side opstod interesse i at deltage i fredsbevarende operationer, var det økonomiske fundament i landet stadig så skrøbeligt, at Kina ikke kunne satse på området. En yderligere grund til at Kina kunne gå mere aktivt ind i fredsbevarende operationer var, at der heller ikke opstod nogen større konflikter i Kinas nærområde i kølvandet på den kolde krig.³⁸ Regionalt har der siden Taiwan-krisen i 1995-96, og på trods af Nordkoreas forsøg på at tiltrække sig opmærksomhed af og til, været relativt stabilt.³⁹ Denne strukturelle åbning efter den kolde krig, har givet Kina mulighed for at føre en mere aktivistisk politik, en mulighed, som er blevet grebet af ledelsen i Beijing. Den centrale forklaringsfaktor, der fik Kina til at foretage denne justering, er som nævnt, at konflikten mellem USA og Sovjet mildnedes fra 1987-88, og at det kinesisk-sovjetiske forhold efterfølgende normaliseredes. Dette har medført, at Kina i mindre grad har behøvet at orientere sig regionalt og i stedet har fået mulighed for at agere i nye fora som fredsbevarende operationer. Kina er nu klar til at påtage sig en større rolle, samtidig med at der er økonomisk og politisk magt bag beslutningen.

38) Kinesisk ekspert i fredsbevarende operationer, 2010.

39) He 2007: 11. Det skal dog siges, at Kina ikke, på samme måde som det var tilfældet i Europa under den kolde krig, i nyere tid har været konfronteret med direkte konventionelle trusler i sit nærområde, der ville have betydet, at Kina havde været nødsaget til at binde store styrker. Derfor kunne man anføre, at den relative stabilitet efter den kolde krig ikke er ny for Kina, og derfor ikke medfører en større forandring i kompositionen af landets væbnede styrker.

Kinas motiver for deltagelse i fredsbevarende operationer

Kina tilskrives mange forskellige motiver for at deltage i fredsbevarende operationer. De mulige motiver er inddelt i tre grupper, der er identificeret både i den anvendte faglitteratur og i paperets interviews. Det er disse motiver for deltagelse, som forskningen i fredsbevarende operationer generelt viser er de vigtigste for landes deltagelse i al almindelighed,⁴⁰ og motiverne genfindes også i paperets interviews og i analyser af Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer.⁴¹

De tre typer af motiver fungerer som en form for hypoteser, der enten kan bevises, afvises eller i nogen grad bevises eller afvises. Afvejningen af hver hypotese vil blive opsummeret for hver enkelts vedkommende.

- **Hypotese 1:** Kina deltager i fredsbevarende operationer for at agere som en ansvarlig stormagt og overbevise verden om sin fredelige opstigning i det internationale system.
- **Hypotese 2:** Kina deltager i fredsbevarende operationer for at opnå militære gevinster.
- **Hypotese 3:** Kina deltager i fredsbevarende operationer for at opnå indflydelse i områder, hvor Kina har økonomiske interesser.

Ansvarlig stormagt og fredelig opstigning

Generelt er det nødvendigt for Kina at undgå at give anledning til større internationale reaktioner på landets opstigning i det internationale system. I forbindelse med sin opstigning er Kina mange gange blevet bedt om at påtage sig et større internationalt ansvar og om at udvise større åbenhed, både politisk og militært. For at imødekomme de stigende krav har Kina taget to begreber til sig: ansvarlig stormagt og fredelig opstigning. Begrebet ansvarlig stormagt (responsible stakeholder) blev først formuleret i 2005 af USA's daværende viceudenrigsminister, Robert Zoellick, der krævede, at Kina skulle leve op til nye internationale forventninger.⁴² Begrebet fredelig opstigning⁴³ er formuleret af kineserne selv som en reaktion på den internationale debat om Kina-truslen.⁴⁴ Kina kan ved at agere som en ansvarlig stormagt henvise til, at øget udenrigspolitisk aktivisme ikke skal ses som en militær trussel, men i stedet som et internationalt krav, som Kina forsøger at opfylde. Historisk set har opstigende magter været involveret i mange større konflikter.⁴⁵ Derfor forsøger Kina at fremstille sin opstigning som en fredelig en af slagsen, hvilket på sin vis passer perfekt ind i en kontekst, hvor Kina bidrager mere aktivt end tidligere inden for en af de mest fredelige militære rammer, der overhovedet er mulig, nemlig fredsbevarende operationer. Disse betragtninger kan sammenholdes med, at fredsbevarende operationer ifølge PLA's eget

40) Bullion 1997; George 1993; Gonnet og Hernandez 2008; Jakobsen 2009; Krishnasamy 2003; Monnackgotla 1996.

41) Choedon 2005; Fravel 1996; Gill og Reilly 2000; Gill og Huang 2009a; Gill og Huang 2009b; He 2007; Hellström 2009; Hsiu 2008; ICG 2009; Ma 2010; Pang 2005; Puska 2008; Rogers 2007; Stähle 2008; Tang 2003; Thompson 2005; Zhang 2007. Dette medfører, at Kina som sådan ikke kan ses som et særligt tilfælde i forhold til landets ageren indenfor fredsbevarende operationer, men at Danmark alligevel på grund af Kinas strategiske position ikke kan handle på samme måde, som hvis det eksempelvis var Norge, der var analyseobjekt.

42) Zoellick 2005.

43) Zheng 2005: 18-24; Wen 2003; Economist: 24. juni 2004.

44) Mearsheimer 2006: 160-162; Kagan 15. maj 2005; Roy 1996: 758-771. Hvad der fra officiel kinesisk side først blev kaldt for "peaceful rise", blev dog omformuleret til "peaceful development" og er nu også videreført i det afledte begreb "harmonious world/society", se bl.a. State Council 2009: 1-2.

45) For en mere detaljeret gennemgang af dette se Mearsheimer 2001.

dagblad, PLA Daily, "[has] showed the world a civilized and peace-loving force and improved the image of China as a major player that acts responsibly in international affairs".⁴⁶

I en anden artikel i samme blad hedder det:

*China's participation in the UNPK missions is telling evidence that China adheres to the road of peaceful development. As a staunch force in maintaining international peace, China will, together with the international community, spare no efforts in realizing the common aspiration of peace, development and cooperation and promoting the construction of a harmonious world of enduring peace and common prosperity.*⁴⁷

Som et led i rollen som ansvarlig stormagt deltager Kina i fredsbevarende operationer, fordi landet ser sig selv som en forkæmper for den tredje verdens rettigheder og derfor mener, at det er nødvendigt at hjælpe ulande, der mener at det er nødvendigt at indlede fredsbevarende operationer i deres eget land.⁴⁸ Dette er i overensstemmelse med den historiske udvikling af Kinas rolle i FN, som tidligere blev beskrevet.

Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer identificeres af store dele af faglitteraturen som et vitalt element i landets "bløde magt"⁴⁹ og "public diplomacy", der skal præsentere Kina som en ansvarlig stormagt⁵⁰ og signalere Kinas fredelige opstigning:⁵¹ "China's active participation shows that China supports the UN and [that] China is a responsible major country in the world."⁵²

At Kina endnu ikke har bidraget med reelle kamptropper, hænger også godt sammen med den overordnede kinesiske strategi om en fredelig opstigning og ønsket om at blive set som en ansvarlig stormagt.⁵³ Her er det mere passende for Kina at anvende ingeniørtropper, logistiktropper samt sanitetspersonel.

Om Kinas rolle skriver den kinesiske hærs vicestabschef, Ma Xiaotian:

*[There are] new opportunities for China to engage in multilateral security cooperation and promote its national interests [...]. There is a common wish of the international community to engage China in more multilateral security talks, and also to play a bigger role in United Nations Peacekeeping Operations, humanitarian rescue, ship-escort and so forth.*⁵⁴

46) PLA Daily: 26. april 2010a.

47) PLA Daily: 26. april 2010b.

48) Suzuki 2008: 60.

49) Blød magt er oprindeligt benævnt "soft power" og tilskrives primært Joseph Nye 1990. Blød magt udgøres af en stats evne til at gøre sig attraktiv i forhold til andre stater, men uden brug af traditionel hård magt. Heri ligger med andre ord et fokus på idéernes og kulturens magt.

50) Ling 2007: 47-48; Rogers 2007: 76; Pang 2005: 86; Stähle 2008: 653; Tang 2003: 83; He 2007: 10, 48-49; Suzuki 2008: 46; Hellström 2009: 36; PLA Daily: 22. juni 2007; China Daily: 24. juli 2007.

51) Pang 2005: 97-98; He 2007: 48; Hellström 2009: 37; China Daily: 24. juli 2007; Gill og Huang 2009b: 107.

52) Zhang 2007: 8.

53) Taylor 2008b.

54) Ma 2010: 2-3.

De nye platforme for militære udvekslinger og samarbejder, som omtales ovenfor, giver helt nye muligheder og motiver for Kinas indstilling til multilateralt militært samarbejde. Ma Xiaotian identificerer disse muligheder og motiver set fra PLA's synspunkt:

*It has become the common wish of the international community to engage China in more multilateral security talks and cooperation, and to invite China to play a bigger role in the international anti-terrorism [and] UN peacekeeping operations [...] thus rendering more platforms for China to conduct military exchanges and cooperation, to safeguard its increasingly expanding interests, to present China as a responsible major power and to display the good image of the Chinese armed forces.*⁵⁵

Her står direkte, hvad Kinas vigtigste mål med deltagelsen i fredsbevarende operationer er, samt hvilken kobling der er mellem disse mål. En udvidet kinesisk interessesfære kræver større militær udfarenhed. Udfarenheden kan virke skræmmende på nogle, derfor må Kina agere som en ansvarlig stormagt, hvilket bedst opnås under FN-flag indenfor fredsbevarende operationer. Dette medvirker ligeledes til at give et godt billede af PLA, både hvad angår image og modernitet.

Foruden nødvendigheden af at agere som ansvarlig stormagt ser andre kinesiske eksperter endnu en grund til, at Kina bør deltage i fredsbevarende operationer: anledningen til at videreudvikle den kinesiske evne til "global governance".⁵⁶ Global governance refererer til, at transnationale udfordringer kræver kollektiv handling og ansvarlighed fra stormagterne, hvilket fører til en svækkelse af unilateralismen, men til en styrkelse af multilateralismen og betydningen af international ret.

En amerikansk forsker påpeger, at Kina primært deltager for at skabe overensstemmelse mellem sine militære aktiviteter og landets stigende internationale betydning og desuden for at forsikre nabolande om Kinas fredelige intentioner.⁵⁷ Alligevel har Kina et problem, som en kinesisk ekspert påpeger: "Peacekeeping is and will be an integral part of China's attempts to become a responsible great power. Yet, it could be misperceived by others."⁵⁸ Og PLA's højeste niveau med Ma Xiaotian i spidsen tager denne begrænsning yderst alvorligt: "The China military threat is still an obstacle to Chinese cooperation and military exchanges."⁵⁹ Flere andre kilder er enige i denne holdning og påpeger, at Kina er nødt til at forholde sig til forestillingen om Kina som en trussel, hvilket kan ske gennem et øget engagement i fredsbevarende operationer og en påberåbelse af at være en ansvarlig stormagt.⁶⁰

55) Ma 2010: 3.

56) Kinesisk ekspert i fredsbevarende operationer, 2010.

57) Amerikansk ekspert i Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer, 2010.

58) Kinesisk ekspert i fredsbevarende operationer, 2010.

59) Ma 2010: 3.

60) Chen 2009: 165; He 2007: 11.

Kinas holdning under forandring?

En måde, hvorpå Kina forsøger at vise sin fredelige opstigning, er ved at holde sig til en defensiv fortolkning af folkeretten og være meget tilbageholdende med at støtte brugen af militær magt ud over kapitel 6 i FN-pagten.⁶¹

Hvad angår synet på suverænitet og ikke-intervention, er Kinas holdning til kapitel 6- og kapitel 7-operationer afgørende. Det skyldes, at FN principielt aldrig kan foretage kapitel 7-operationer, hvis Kina eller et af de øvrige permanente medlemmer af FN's sikkerhedsråd nedlægger veto.

En centralt placeret kinesisk ekspert i fredsbevarende operationer argumenterer for, at der foruden kapitel 6 og 7 også eksisterer et kapitel 6.5. Hans holdning er, at kapitel 6 er en diplomatisk løsning, og at kapitel 7 er en militær løsning, mens kapitel 6.5 er en fredsbevarende løsning.⁶² Overordnet set mener han, at der er en generel bevægelse i FN-systemet fra kapitel 6- til kapitel 7-operationer, men at man skal være yderst varsom med at acceptere kapitel 7-operationer – hellere stoppe ved kapitel 6.5. For som han siger: "Strategic mistake can't be offset by operational success [...] Chapter 7 operations are war-making rather than peacekeeping."⁶³

At dømme ud fra citatet forekommer det stort set utænkeligt, at Kina kan deltage i kapitel 7-operationer. Men på særlige områder har Kina udvist en inkonsistens i sit syn på staters ukrænkelige suverænitet. For selvom Kina stadig lægger stor vægt på principper om ikke-intervention, findes der også eksempler på en kinesisk ad hoc-agtig tilgang.⁶⁴

Kina har flere gange støttet kapitel 7-operationer. Det skete første gang, da Kina i begyndelsen af 1990'erne stemte for to operationer, UNITAF og UNOSOM II, i det krigshærgede Somalia, men ikke sendte tropper. Kina forsvarede støtten med, at der skulle helt exceptionelle midler til at få styr på den uholdbare situation i Somalia.⁶⁵ Derudover sendte Kina rent faktisk tropper til Østtimor som led i UNTAET, som var en kapitel 7-operation.⁶⁶ Men Kina forsvarede i dette tilfælde tilstedeværelsen af kinesisk personel med, at det ikke var en rigtig kapitel 7-operation, da det principielt var Indonesien, der regerede over Østtimor, og at Indonesien havde givet sin accept.⁶⁷ Derudover er UNAMID i Darfur faktisk på papiret en kapitel 7-operation. Men i spillet omkring mandatet, fremgik det tydeligt, at det ikke reelt var en kapitel 7-operation fra et kinesisk synspunkt, da landet førte bilaterale forhandlinger med Sudan og dermed som et af få lande fik en form for stiltiende accept fra Sudan, så Kina kunne deltage i UNAMID.⁶⁸ Derfor har Kina reelt ikke deltaget aktivt i en kapitel 7-operation.

61) Kapitel 6 omhandler operationer med det intervenerede lands accept, mens kapitel 7-operationer er interventioner uden det intervenerede lands accept.

62) Kinesisk militærekspert med speciale i fredsbevarende operationer, 2010.

63) Kinesisk militærekspert med speciale i fredsbevarende operationer, 2010.

64) Shan 2008: 70.

65) Fravel 1996: 1113; He 2007: 29; Stähle 2008: 39; Hellström 2009: 27.

66) Hellström 2009: 29.

67) Hellström 2009: 52-53.

68) Steinvig 2009: 8-9.

Alligevel medgiver en central kinesisk aktør, at der tidligere kan have været brug for kapitel 7-operationer. Hans holdning er, at det ikke er nødvendigt med accept fra den stat, der interverneres i, hvis FN's sikkerhedsråd og FN som helhed er enige om, at der skal foretages en intervention.⁶⁹ Han nævner som eksempel situationen i Rwanda i 1994, hvor FN ifølge ham burde have grebet ind.⁷⁰ Han forsvarer denne holdning således: "There are always exceptions from principles."⁷¹

Der er en subtil balancegang i de kinesiske synspunkter. Grundlæggende er Kinas holdning, at ikke-interventionsprincippet skal overholdes, da verden ellers vil ende i totalt kaos.⁷²

En kinesisk forsker beskriver forskellen på Vesten og Kina med følgende metaforiske udsagn:

*The West will always cure diseases with surgery, while China wants to use herbs. There has been a long debate about the effectiveness of Chinese traditional medicine, and maybe a combination of herbs and surgery is the best way to cure diseases.*⁷³

Hvor Vesten i citatet er synonym med militær intervention, er Kina fremstillet som det diplomatiske spors vogter. Hvis det lykkes at fremmane et sådant billede af Kina i FN, såvel som i andre internationale fora, vil det på længere sigt sandsynligvis kunne gøre Kina mere populær blandt ikke-vestlige lande på Vestens bekostning. Det kunne man allerede se tegn på i forbindelse med klimatopmødet i København i december 2009, men også i forhold til andre sager, hvor det er lykkedes Kina bl.a. at blokere for vestlig fremme af menneskerettigheder i FN:

*The EU's members insist that the UN is central to their vision of international order and universal human rights – but the UN is increasingly being shaped by China, Russia and their allies. This paradox has come to the fore in 2008 as the EU has tried to work through the UN on Burma and Zimbabwe, yet been unable to get Security Council resolutions for action. These defeats come on top of previous setbacks for the EU at the UN in cases from Kosovo to Darfur.*⁷⁴

Generelt er der derfor ikke sket nogen banebrydende kinesisk holdningsændring i forhold til kapitel 7-operationer. Selvom Kina har støttet de facto kapitel 7-operationer, har disse operationers indhold ikke været karakteristisk for kapitel 7-operationer. Grundlæggende har Kina derfor ikke deltaget aktivt i reelle kapitel 7-operationer og vil næppe gøre det på kort og mellemlang sigt.

69) Kinesisk militærekspert med speciale i fredsbevarende operationer, 2010.

70) Det er dog værd at nævne, at Kina, ligesom mange andre lande på daværende tidspunkt, var imod en intervention i Rwanda, se Hellström 2009: 49.

71) Kinesisk militærekspert med speciale i fredsbevarende operationer, 2010.

72) Kinesisk militærekspert med speciale i fredsbevarende operationer, 2010.

73) Kinesisk militærekspert med speciale i fredsbevarende operationer, 2010. Hvad der er særligt interessant, er, at samme metaforiske sammenligning blev brugt allerede ved mit eget besøg i Beijing i 2008, hvilket viser, at der eksisterer en vis form for topstyring af de kinesiske budskaber i denne sammenhæng.

74) Gowan og Brantner 2008: 1.

Ansvarlighed eller strategisk interesse?

Et interessant spørgsmål er, hvordan Kina vægter global ansvarlighed og strategisk interesse i forhold til sin deltagelse i fredsbevarende operationer. I et tilfælde som Sudan blev Kina sat i et tydeligt dilemma, hvor strategiske interesser, såsom Kinas oliehandel, måtte afvejes i forhold til Kinas globale image.⁷⁵ Resultatet blev et uskønt forløb, hvor Kina i sidste ende fik skabt sig en løsning med en fredsbevarende operation, som stadig i dag ikke har bragt reel fred til Darfur på grund af mandatets mange begrænsninger. Til gengæld strømmer olien fortsat fra Sudan til Kina.⁷⁶

Kina er selv meget opmærksom på ikke at påtage sig for stort et ansvar i fredsbevarende operationer ved bl.a. at betone, at landet ikke kan tilføre flere penge til FN's budget for fredsbevarende operationer, da det er et uland.⁷⁷ Denne retorik anvendes ofte af kinesiske diplomater og forskere og kan ses som en måde at forfølge strategiske mål på. På den ene side påtager Kina sig rollen som uland, når det er bekvemt, f.eks. i forbindelse med økonomiske sager som ved COP15 i København.⁷⁸ På den anden side påtager Kina sig rollen som stormagt, hvis landet ændrer holdning og ønsker at agere mere aktivt i udenrigspolitisk henseende, f.eks. i forhold til nye kinesiske politiske mærkesager, men også i forhold til den generelle militære opbygning i Kina.⁷⁹ Derfor kan man i denne sammenhæng sige, at Kina ikke påtager sig rollen som ansvarlig stormagt, men i stedet agerer ud fra strategiske hensyn. En amerikansk ekspert siger ligefrem, at "China doesn't want to be a responsible stakeholder", men at landet lader, som om det er ansvarligt i udvalgte anledninger.⁸⁰

Den pointe understøttes af kilder, der angiver, at Kina ligesom mange andre lande generelt deltager i internationalt samarbejde ud fra en behårdet cost-benefit-analyse,⁸¹ og at deltagelsen i fredsbevarende operationer sker på ad hoc-basis i form af selektiv deltagelse, når det er i Kinas strategiske interesse.⁸² I den henseende adskiller Kina sig ikke fra andre aktører som NATO, EU og Danmark.

En anonym kinesisk ekspert tilknyttet tænketanken China Institute of International Studies har formuleret denne holdning i en samtale med en forsker, som gengiver udtalelsen således:

If China agrees to send PKO, it means that it thinks that PKO would help them. It is not interference if the outcome is good for the Chinese military, the United Nations Peacekeeping Operations force, and the host country, regardless of whether the host state disagrees.⁸³

75) He 2007: 39-40; Hellström 2009: 30-31. Sudan stod i maj 2009 for 6 % af Kinas samlede olieimport, se EIA 2009: 6.

76) He 2007: 40.

77) Tang 2003: 78. Selvom det som tidligere nævnt går lidt fremad med at bidrage mere til FN's budget for fredsbevarende operationer.

78) People's Daily Online: 28. januar 2010; Kinesisk analytiker, 2010; Xinhua: 27. september 2009.

79) South China Morning Post: 6. maj 2010; Reuters: 28. februar 2010.

80) Amerikansk Kina-analytiker, 2010.

81) Tang 2003: 85; Hellström 2009: 58.

82) Tang 2003: 93.

83) Suzuki 2008: 56.

Det kan man kalde relativisme, og udtalelsen er et godt eksempel på, at der findes kinesiske holdninger under den officielle politik, som holdes skjult for omverdenen. Selvom Kinas holdning til fredsbevarende operationer er mere fleksibel end før, hvad angår ikke-intervention, så har Kinas egne interesser alligevel forrang i FN's sikkerhedsråd, når det kommer til stykket.⁸⁴ Denne tankegang ligger i forlængelse af, hvad samtaler med højtstående amerikanske forskere har indikeret, f.eks.: "[...] the PLA will resist US-painted missions or missions achieving US objectives."⁸⁵ Dette er i overensstemmelse med det, den kinesiske forsker Tang Yongsheng skrev i 2003, nemlig at interventioner i suveræne staters indre anliggender i hvert fald aldrig kan ske, hvis de større magter (som USA) udøver større indflydelse på missionerne.⁸⁶

Integration af normer og interdependens

Deltagelse i fredsbevarende operationer er hurtigt blevet en central del af Kinas internationale sikkerhedssamarbejder,⁸⁷ hvilket ikke blot ses som en pligt, men også som et uundgåeligt udfald af Kinas øgede interessesammenfald med det internationale samfund.⁸⁸

Fredsbevarende operationer udgør også en arena, hvor Kina kan lære at interagere med det internationale samfund, hvilket i stigende grad vil blive nødvendigt, i takt med at Kinas magt udvides.⁸⁹ Indflydelsesrige kinesiske forskere skriver, at Beijing ved at deltage i fredsbevarende operationer sender et signal om, at Kina ønsker øget integration i det internationale system ved at leve op til regionale og globale forventninger og samtidig bidrage positivt til global fred og sikkerhed som en ansvarlig stormagt.⁹⁰

Derudover påpeger andre, at Kinas integration i det internationale system har vist, at landet ikke længere skal ses som en revolutionær stat, der ønsker at udfordre det globale status quo, men at Kina i stedet er blevet en mere moden og aktiv deltager i international politik.⁹¹

Kinas øgede indsats i fredsbevarende operationer hænger også sammen med, at det i midten af 1990'erne gik op for Kina, at overholdelse af menneskerettigheder bidrager til et godt internationalt image, som rollen som ansvarlig stormagt er udtryk for.⁹² På den måde er der håb for, at Kina måske i højere grad vil internalisere de samme værdier, som man har i Vesten. Alligevel er der mange sager, hvor Kina krænker menneskerettighederne og modarbejder vestlige menneskerettighedsinitiativer, hvorfor det er vanskeligt at give et entydigt billede af denne koblings relevans. Det er dog relativt klart, at forestillinger om suverænitet er blevet udfordret af en menneskerettighedsnorm i Kinas politik, men udfaldet af denne interne debat i Kina er endnu uklart.⁹³

84) He 2007: 11.

85) Vestlig analytiker, 2010.

86) Tang 2003: 98.

87) Pang 2005: 87.

88) Tang 2003: 73.

89) Pang 2005: 87.

90) Wang 2003: 12-13, 16-17.

91) Choedon 2005: 55.

92) Chen 2009: 160; Suzuki 2008: 52.

93) Chen 2009: 161.

Opsummering

Den generelle hypotese var, at Kina deltager i fredsbevarende operationer for at agere som en ansvarlig stormagt og overbevise verden om sin fredelige opstigning. Ovenstående analyse har ganske tydeligt bevist, at hypotesen er korrekt. Men der er dog også andre årsager til Kinas deltagelse, der sætter hypotesen i perspektiv. Der er ingen tvivl om, at Kina med fredsbevarende operationer forsøger at påtage sig et øget ansvar for dermed at kunne fremstå som en ansvarlig stormagt.⁹⁴ Det ligger i forlængelse af ønsket om en fredelig opstigning i det internationale system. Der er dog meget, der tyder på, at Kina ikke blot er en ansvarlig stormagt, men i høj grad er drevet af strategiske interesser i sin deltagelse i og målsætning for fredsbevarende operationer, hvilket er et underbelyst område.

Militære gevinster

Det siges ofte, at Kina udnytter fredsbevarende operationer til at opnå operativ erfaring og træning, der kan gavne landets militær generelt.

Kinas præsident og formand for den centrale militærkomité, Hu Jintao, lancerede i en tale i december 2004 begrebet "new historic missions".⁹⁵ Det indebærer bl.a., at Kina skal agere på nye områder rent militært. Ifølge en amerikansk ekspert består det historiske i, at Kina i højere grad end tidligere skal anvende sin militære magt, men på områder, der ikke vækker for meget opsigt, da det vil skabe utryghed regionalt og globalt.⁹⁶

Satsningsområdet kaldes "Military Operations Other Than War" (MOOTW). Det passer fint med deltagelse i fredsbevarende operationer, men kan også afledt bruges som katastrofeberedskab i forbindelse med interne problemer i Kina. Kinas forståelse af MOOTW indbefatter "peacekeeping operations, anti-piracy, humanitarian assistance and disaster relief", men Kina balancerer dog stadig sine prioriteter mellem MOOTW og konventionelle militære kapabiliteter, således at der ikke udvikles militærteknologi, der udelukkende kan anvendes i fredsbevarende operationer-regi.⁹⁷ Eksempelvis besluttede PLA i maj 2009 at etablere "arms force suppliers" til MOOTW for hurtigt at kunne indsætte tropper udenfor det kinesiske nærområde. Dette vil også kunne benyttes

94) Umiddelbart har Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer nået et stabilt niveau, i forhold til hvad der kræves for at være en ansvarlig stormagt. Det skyldes, at selvom USA leverer 27 % af budgettet til fredsbevarende operationer, deltager landet stort set ikke med soldater. Derfor er Kina ikke presset til at øge tilstedeværelsen for at blive anset for at være en ansvarlig stormagt. Men hvis USA en dag går væk fra det NATO-dominerede spor og i højere grad deltager med personel i fredsbevarende operationer, vil Kina have et forklaringsproblem, hvis det nuværende niveau ikke øges kraftigt.

95) Mulvenon 2009: 1-2; Nødskov 2010: 25-27. Begge angiver den officielle ordlyd til at være: (1) "providing an important guarantee of strength for the party to consolidate its ruling position, (2) providing a strong security guarantee for safeguarding the period of important strategic opportunity for national development, (3) providing a powerful strategic support for safeguarding national interests, and (4) playing an important role in safeguarding world peace and promoting common development."

96) Amerikansk ekspert i Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer, 2010. Sidste gang Kina i større regi aktivt anvendte sin militære magt, var i krigen mod Vietnam i 1979.

97) Alderman 2010: 2. Se også State Council 2009: 12, hvor MOOTW nævnes.

til andre militære operationer end fredsbevarende operationer, hvilket særligt amerikanske eksperter er opmærksomme på.⁹⁸

Der opnås operationel erfaring ved at deltage i fredsbevarende operationer, hvilket er en gevinst for PLA og udviklingen af Kinas militære doktriner.⁹⁹ De gentagne udsendelser af kinesiske soldater skaber desuden eksperter i afrikanske forhold i Kina, hvilket kan være værdifuldt på længere sigt.¹⁰⁰ Enkelte går endda så langt som til at forudse en situation, hvor USA en dag vil bede Kinas militær om hjælp og ekspertise i missioner i Afrika, simpelthen fordi kineserne er bedre til at operere på kontinentet.¹⁰¹

PLA's ledelse har, hvad angår operationelle gevinster, fundet ud af, at ikke-traditionel træning som fredsbevarende operationer ikke direkte giver PLA reel krigserfaring, men at visse typer af missioner kan forbedre konventionelle operationelle kapabiliteter.¹⁰² De militære gevinster ved Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer er derfor ganske brugbare i forhold til nye fredsbevarende operationer, og derudover er deltagelsen også et vigtigt skridt på vejen til at omstille PLA til en international rolle.

Herudover er Kinas vilje til at deltage i fredsbevarende operationer som nævnt forbundet med et ønske om at støtte den militære modernisering i Kina ved at opnå øget operationel og kulturel forståelse,¹⁰³ samtidig med at landet viser den kinesiske professionalisme og demonstrerer en afskrækkende evne.¹⁰⁴ En kinesisk embedsmand med ansvar for området siger: "Active participation in UN peacekeeping operations is an important avenue to get adapted to the needs of the revolution in military affairs in the world and enhance the quality construction of the army."¹⁰⁵

Kina er i gang med at omstille sit militær til at kunne varetage ikke blot et territorielt forsvar, men også et internationalt orienteret forsvar¹⁰⁶, hvilket stiller helt nye krav.¹⁰⁷ Disse nye krav omfatter bl.a. en mentalitetsændring hos den enkelte soldat samt nye krav til træning. Derudover vil Kina med et internationalt orienteret PLA skulle lære, hvordan man interagerer med soldater fra andre lande, og hvordan de lokale i missionsområdet, hvis kultur typisk vil divergere væsentligt fra den kinesiske, skal håndteres. Der skal opbygges en logistisk støttestruktur, der kan sørge for transport

98) Amerikansk ekspert i Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer, 2010.

99) He 2007: 55; Stähle 2008: 654; Rogers 2007: 88; Tang 2003: 85; Swaine 2008: 86; Hellström 2009: 46-47; Xinhua: 20. januar 2009.

100) Rogers 2007: 89.

101) Rogers 2007: 90.

102) Alderman 2010: 4. Det er selvfølgelig ikke så underligt, når Kina ikke udsender kamptropper. Men selv, hvis Kina gjorde, ville effekten ikke være på niveau med en egentlig krig.

103) Gill og Huang 2009a: 4; Miller 2008: 2.

104) Amerikansk ekspert i Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer, 2010. Den afskrækkende evne må ses i en symbolsk sammenhæng, idet kinesiske soldater (om end primært ingeniørtropper) nu ses i områder, hvor der ikke traditionelt har været kinesisk tilstedeværelse.

105) ICG 2009: 14.

106) Den engelske term for et internationalt orienteret forsvar er "expeditionary".

107) Gennemgangen af disse krav baserer sig på følgende kilder: amerikansk militæranalytiker med speciale i Kina, 2010; Rogers 2007: 88; ICG 2009: 14-15; Gill og Huang 2009a: 15-16.

og forsyninger, mens der samtidig udvikles ny udrustning til soldaterne, da operationsformerne i fredsbevarende operationer er anderledes end i konventionel krig og forsvarskamp, som PLA hidtil har fokuseret på. I takt med den øgede deltagelse i fredsbevarende operationer opnår Kina i stigende grad viden om alle disse elementer. Det eneste, PLA ikke får, er krigserfaring og erfaring i konventionel krig, hvilket er en streg i regningen.¹⁰⁸ Men da det er det eneste manglende element ved deltagelsen i fredsbevarende operationer rent militært, har PLA generelt grund til at være tilfreds med at kunne opnå alle de øvrige erfaringer.

Hvis man f.eks. ser på Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer i Afrika, er Kina ikke direkte involveret i kamphandlinger, men opbygger erfaring på alle mulige andre områder. Kina bliver sat ind i den operationelle praksis såvel som fremmede styrkers metoder, ligesom den operative logistik, multinationale operationer, kamphandlinger samt ingeniøropgaver alt sammen bliver en del af Kinas erfaringer.¹⁰⁹ Blot det at flytte større mængder af personel over større afstande, med alt hvad det indebærer af træning, støttestrukturer, logistik og redeployeringer igennem længere perioder, er ingen enkel opgave.¹¹⁰

Pointen i den sammenhæng er, at Kina i høj grad opnår erfaringer, som landet ville have svært ved at opnå på andre måder. Dette hænger netop sammen med fredsbevarende operationers natur, dvs. at missionerne ikke ses som militært truende på et højere plan, da der ikke er tale om konventionelle krige, der igangsættes af enkeltlande. Fredsbevarende operationer står dermed i kontrast til militære operationer, der ville give Kina en mere intensiv krigserfaring. Sådanne militære operationer ville have en tendens til at fremstå som sabelraslen i et større strategisk stormagtsspil.

Andre påpeger, at Kina ligeledes iagttager og lærer af de andre hæres måde at agere på, hvad angår den operationelle praksis og arbejdsmetoder, og i Kina tales der om, at man kun bør udstationere kinesiske styrker i områder, hvor de mest avancerede internationale styrker befinder sig.¹¹¹

I den forbindelse bør man være opmærksom på, at Kina ikke har den krigserfaring, som mange vestlige lande har fået via deltagelse i konflikter op igennem 1990'erne og i det nye årtusinde. Kinas sidste reelle militære konflikt ligger tilbage i 1979 i krigen mod Vietnam.¹¹² Derfor bliver det så meget desto mere værdifuldt for Kina at udvikle evnen til at indsætte soldater over længere afstande.

De operationelle gevinster kan dog kamme over og give omverdenen et negativt billede af Kina, som ikke er i overensstemmelse med opfattelsen af en legitim rolle i missionsområdet. Noget, der

108) Amerikansk militæranalytiker med speciale i Kina, 2010. Manglende krigserfaring var et forhold, som fik danske og andre vestlige forsvarschefer til at se ned på fredsbevarende operationer under den kolde krig, se Jakobsen 2009: 6.

109) Amerikansk militæranalytiker med speciale i Kina, 2010; Rogers 2007: 88.

110) Amerikansk militæranalytiker med speciale i Kina, 2010; Rogers 2007: 89.

111) ICG 2009: 14-15.

112) Goldstein 2005: 78.

kan underminere andres opfattelse af Kinas rolle i fredsbevarende operationer, er udsendelsen af efterretningsfolk, der reelt blot skal overvåge og rapportere til Beijing, men som set med FN-briller ikke leverer en tilfredsstillende indsats i selve missionen.¹¹³

Et af træningsstederne hvor Kina træner sit personel til fredsbevarende operationer er International Relations Academy i Nanjing, der er associeret med PLA's efterretningstjeneste, PLA 2nd Department.¹¹⁴ At det forholder sig sådan, kan på den ene side hænge sammen med efterretningstjenestens erfaringer i udlandet. På den anden side kan det også være, at visse kinesiske troppebidrag til fredsbevarende operationer trænes i efterretningsvirksomhed for at kunne orientere hjemlandet om avancerede militære styrkers fremgangsmåde.¹¹⁵ Det skal dog siges, at stormagter historisk har anvendt fredsbevarende operationer til egne efterretningsformål, og at Kina i den forbindelse ikke er nogen undtagelse. Og derudover er det et spil, hvor andre stormagters efterretningsfolk med stor interesse holder øje med kineserne i missionsområderne.¹¹⁶ Pointen er sådan set, at Kina ikke agerer meget anderledes end Vesten traditionelt har gjort, men derfor er det stadig interessant, da Kinas strategiske intentioner i højere grad er omgærdet af en vis usikkerhed sammenlignet med andre større bidragsydere til fredsbevarende operationer.

Udvidelse af magtprojicering

Der er en del indikationer på, at Kinas øgede deltagelse i fredsbevarende operationer har et militært sigte i form af træning af PLA til andre missioner, også uden for FN.¹¹⁷

Kinesisk forskning kom i 2003 frem til, at Kinas øgede deltagelse i fredsbevarende operationer udspringer af et kinesisk ønske om at etablere sig som stormagt,¹¹⁸ og at PLA's "new historic missions" kræver, at Kina er i stand til at anvende militær magt i nye områder.

Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer kan ses som en form for oplæring i at projicere magt længere væk fra det kinesiske fastland.¹¹⁹ Der er visse geostrategiske gevinster ved at deltage i fredsbevarende operationer, f.eks. øget indflydelse i konfliktområder og øget global tilstedeværelse.¹²⁰ Derudover muliggør Kinas deltagelse i missioner i Afrika, at landet, som supplement til det politisk-økonomiske element, der spiller en stor rolle, får indflydelse i regionale organisationer, der befinder sig i det pågældende missionsområde, sådan som det er tilfældet med Den Afrikanske Union.¹²¹

113) Rogers 2007: 84-86.

114) Gill og Reilly 2000: 52; Gill og Huang 2009b: 113.

115) Hellström 2009: 48.

116) Det er bl.a. det, Philippe Rogers selv kan siges at være et eksempel på. Rogers har været udsendt i Liberia, hvor der er en del kinesere til stede. Efterfølgende har han med udgangspunkt i missionen i Liberia udgivet en længere rapport om Kinas tilgang til fredsbevarende operationer.

117) Gill og Huang 2009b: 110, 113.

118) Tang 2003: 73.

119) Nødskov 2008: 22-26; State Council 2009: 31; USCC 2008: 12, 247; Li 2009: 5-8.

120) Swaine 2008: 86.

121) Rogers 2007: 88.

Nogle forskere påpeger, at skiftet i Kinas udenrigspolitiske aktivisme er det første skridt i retning mod missioner, der opererer længere væk end Taiwan.¹²² Traditionelt har Beijing ellers fokuseret på Taiwan som værende altafgørende for PLA's måde at agere på. Missioner, der opererer længere væk fra og uden sammenhæng med Taiwan, vil af omverdenen blive fulgt med stor interesse. Dette hænger sammen med den generelle usikkerhed omkring Kinas intentioner.¹²³

Opsummering

Den overordnede hypotese var, at Kina deltager i fredsbevarende operationer for at opnå militære gevinster. Det har i nogen grad vist sig at være sandt. Kina benytter i nogen grad fredsbevarende operationer til at opnå operationel erfaring med at være i konfliktzoner, hvilket udbygger Kinas evne til at udvide sin magtprojicering på længere sigt. Dette er en erfaring, som Kina vil have svært ved at opnå på andre måder, da noget sådant ville vække opsigt og skabe reaktioner, der ville blive koblet til den generelle debat om Kinas militære udvikling og intentioner. Alligevel kan Kina benytte sin deltagelse i fredsbevarende operationer til at fremvise og styrke sin militære modernisering, da det sker i FN-regi, hvilket ikke kan anfægtes offentligt af andre stater.¹²⁴

Indflydelse i områder, hvor Kina har økonomiske interesser

PLA's øgede deltagelse i fredsbevarende operationer er en del af et større, nyt sikkerhedsdiplomati, som Kina forfølger inden for en større udenrigs- og sikkerhedspolitisk ramme.¹²⁵ Fredsbevarende operationer må ses i en større kontekst end blot som et humanitært og stabiliserende bidrag til FN-systemet. Kina har, som alle andre stater, sine egne interesser, som kan identificeres i landets deltagelse i fredsbevarende operationer.

Afrika som eksempel

Hvis man f.eks. ser på Sudan, hvor Kina både er økonomisk engageret i stor stil og samtidig deltager med FN-styrker, kan man betvivle Kinas totale tilslutning til demokratiske værdier. På den ene side er det muligt, at Kinas styrker i Sudan indtænker moderlandets økonomiske interesser i forhold til arbejdet for FN. På den anden side kan det indvendes, at Kina vil være økonomisk engageret i landet under alle omstændigheder, og så er det vel bedre, at kineserne løser en FN-opgave, end at de holder sig væk. I den optik er fredsbevarende operationer en biting i Kinas Afrika-politik, da økonomiske hensyn er mere betydningsfulde for Kina i øjeblikket.¹²⁶ En større gennemgang af Kinas økonomiske engagement i Afrika og implikationerne for Danmarks ulandsbistand er uden for dette papers ramme, men ville være yderst relevant.

122) Gill og Huang 2009b: 100.

123) Mearsheimer 2006: 160-162; Kagan 15. maj 2005; Roy 1996: 758-771.

124) Fremvisningen af moderne kinesiske styrker gør sig gældende, uagtet at der stadig er en del forældet teknologi i PLA. Det skyldes, at Kina bevidst sender de mest veluddannede og veludrustede soldater af sted i fredsbevarende operationer.

125) Gill og Huang 2009b: 99; Pang 2005: 97.

126) Taylor 2008a: 36-41; amerikansk Kina-analytiker, 2010; amerikansk militæranalytiker med speciale i Kina, 2010.

Generelt er der en relativt stor bevågenhed med Kinas tilstedeværelse i Afrika. Men denne bevågenhed vedrører i høj grad, om Kina vil blive en ny kolonimagt i Afrika, og ikke om Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer kan ses som en del af det store billede omkring Kinas indtog i Afrika.¹²⁷

Mange ser Kinas politik i Afrika som det bedste eksempel på, at Kina forsøger at opnå indflydelse i konfliktområder. Susan Puska mener, at den voksende tilstedeværelse af kinesiske soldater og politistyrker udsendt under FN-flag støtter Kinas strategi i Afrika.¹²⁸ Men fredsbevarende operationer er blot en del af Kinas strategi, der også baserer sig på bilaterale sikkerhedskonsultationer, større militære udvekslinger og fælles øvelser.¹²⁹ Puska forudser, at Kina i fremtiden vil udvide sin tilstedeværelse i fredsbevarende operationer i Afrika, men at det vil være for at sikre økonomiske gevinster og ressourcer som i tilfældet med Sudan.¹³⁰

Disse argumenter støttes af andre, der mener, at Kina primært har økonomiske interesser på spil i sine motiver for at deltage i fredsbevarende operationer, hvor særligt økonomiske investeringer i Afrika kræver beskyttelse, som fredsbevarende operationer i nogen grad kan tilføre.¹³¹

Men når man ser nærmere på de argumenter, der kobler Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer i Afrika med økonomiske interesser, er de ikke tilfredsstillende underbygget. Tabel 4 viser Kinas større missioner i Afrika stillet over for de forskellige afrikanske landes handel med Kina.

Tabel 4: Større kinesiske fredsbevarende operationer i Afrika og samhandel (2008)¹³²

Land	Fredsbevarende operation(er)	Samhandel i 10.000 USD	Samhandel i procent (i forhold til Kinas samlede handel med Afrika)	Efter størrelse
DR Congo	MONUC	181.844	1,7 %	Nr. 12
Sudan	UNAMID og UNMIS	820.022	7,7 %	Nr. 3
Liberia	UNMIL	114.299	1,1 %	Nr. 17
Sydafrika	-	1.785.259	16,7 %	Nr. 2
Angola	-	2.532.499	23,6 %	Nr. 1
Afrika i alt	-	10.720.686	100 %	-

Hvis man først ser på Liberia, hvor Kina er engageret i UNMIL, så er der fra et kinesisk synspunkt ingen større handel med Liberia, og omvendt er Liberia heller ikke specielt afhængig af Kinas investeringer.¹³³ Det harmonerer ikke med argumenter om, at Kinas fredsbevarende operationer

127) Ling 2007: 47.

128) Puska 2008: 26.

129) Puska 2008: 26-27.

130) Puska 2008: 29.

131) Hellström 2009: 44-45; Kleine-Ahlbrandt og Small 2008.

132) National Bureau of Statistics of China 2009.

133) CIA World Factbook 2010a.

hænger sammen med økonomiske interesser. Når man ser på DR Congo, hvor Kina deltager i MONUC, ser det ved første øjekast heller ikke særligt interessant ud. Men når man ser nærmere på tallene, viser det sig, at selvom andelen af handelen er lille, så importerer Kina vigtige råstoffer som guld, diamanter, kobber og kobolt fra DR Congo.¹³⁴

Når man ser på den kinesiske samhandel med afrikanske lande, så er det åbenbart, at hverken Liberia eller DR Congo er vigtige handelspartnere for Kina. Hvert land udgør under 2 % af Kinas samlede handel med Afrika. Sudan er derimod Kinas tredjestørste handelspartner i Afrika og leverer vigtige olieforsyninger til Kina.¹³⁵ Faktisk udgjorde olie fra Sudan 6 % af Kinas samlede olieimport i maj 2009.¹³⁶ I Sudan deltager Kina i to missioner, UNAMID og UNMIS.

Selvom Kina får en del olie fra Sudan og er en vigtig handelspartner for DR Congo, er det ikke et tegn på, at Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer er præget af tænkning i økonomiske interesser i Afrika. Bl.a. fordi Kinas militære tilstedeværelse på kontinentet generelt, og specifikt i DR Congo og Sudan, er yderst begrænset. Mange andre lande har fire-fem gange så mange soldater som Kina i de to omtalte lande.¹³⁷ Derfor kan Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer i DR Congo og Sudan ikke siges at være betinget af rent økonomiske interesser, men skal nok snarere ses som to separate elementer, nemlig at Kina sådan set er i Afrika på grund af økonomiske interesser, men at deltagelse i fredsbevarende operationer ikke som sådan er en integreret del af Kinas politik i Afrika.¹³⁸ Desuden er det FN's sikkerhedsråd, der via mandater bestemmer, hvilke missioner der oprettes, hvilket kun sjældent vil stemme overens med et enkeltland som Kinas økonomiske interesser.

Derudover er det svært at se, hvordan fredsbevarende operationer kan benyttes til at sikre enkeltlandets økonomiske interesser.¹³⁹ Soldaterne kan ikke bruges til konkret at sikre økonomiske investeringer, men kun til at udstikke en politisk kurs for det deltagende land, der stiller soldaterne til rådighed for FN. Endelig findes der ikke nogen konkrete eksempler på, at kinesiske soldater under FN-flag aktivt har støttet kinesiske økonomiske interesser, eksempelvis i form af beskyttelse af kinesiske firmaer.

134) Amerikansk Kina-analytiker, 2010; CIA World Factbook 2010b. I den forbindelse kan det også nævnes, at DR Congo i høj grad er afhængig af Kina, eftersom 47 % af DR Congos eksport går til Kina.

135) CIA World Factbook 2010c. Derudover går 48 % af Sudans eksport til Kina.

136) EIA 2009: 6.

137) Eksempelvis har Bangladesh over ti gange så mange tropper som Kina i MONUC, mens bl.a. Egyptens og Rwandas deltagelse i de to Sudan-missioner hver især er over fem gange større end Kinas, målt på personel. Se UN Department of Peacekeeping Operations 2010d.

138) Amerikansk Kina-analytiker, 2010; French 2010.

139) Der findes dog også kilder, der angiver, at Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer er koblet til økonomiske hensyn, og at beskyttelse af kinesiske interesser uden for landets nærområde er en vigtig grund til deltagelsen, se ICG 2009: i, 15. Kinas udenrigsministerium bragte f.eks. en artikel, der talte om nødvendigheden af at have fast basefacilitet omkring Adenbugten for at kunne støtte Kinas deltagelse i piratbekæmpelse (dette er dog ikke en fredsbevarende operation, men der er mange ligheder), hvilket vil udbygge en kinesisk militær tilstedeværelse i det østlige Afrika. Se Global Times: 31. december 2009; Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China: 31. december 2009. På baggrund af paperets data, vurderes det dog, at Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer i Afrika ikke er koblet til økonomiske hensyn, men at de skal ses som to separate elementer.

Kinas økonomiske og ressourcemæssige engagement i Afrika er med andre ord uafhængigt af landets deltagelse i fredsbevarende operationer. Kina er derfor ikke i fredsbevarende operationer i Afrika for at sikre økonomiske interesser.¹⁴⁰

Balancering af vestlig indflydelse

Som alle andre lande i verden har Kina grundlæggende en interesse i at bruge fredsbevarende styrker, hvor det kan stabilisere områder, der har betydning for landets egeninteresse.¹⁴¹ Dette kan på den ene side ses i en global sammenhæng, hvor Kina fokuserer på at opretholde stabilitet for at beskytte sine økonomiske interesser. På den anden side kan det ses som en balancering af, hvad Kina opfatter som en overrepræsentation af amerikansk og vestlig indflydelse i de sikkerhedsorganisationer, der foretager interventioner.¹⁴²

Kina forsøger at modbalancere amerikansk og vestlig indflydelse gradvist ved mere håndfast og aktivt at etablere et billede af Kina som en stormagt i det internationale system,¹⁴³ men også ved på en "blød" måde at balancere og matche Vesten på værdier som humanitær intervention, der kan sikre Kinas fundament som stormagt.¹⁴⁴ Man kan derudover læse følgende i kinesiske medier: "Through participation in United Nations Peacekeeping Operations, the PLA has expanded its international influence."¹⁴⁵ Derudover siger en kinesisk forsker, at Kina kan bruge sin symbolske magt til sin fordel, da en tættere integration med FN-systemet generelt, og fredsbevarende operationer i særdeleshed, vil give Kina mulighed for at spille en større rolle i udformningen af fremtidige fredsbevarende operationer.¹⁴⁶

I FN's sikkerhedsråd udfylder Kina rollen som fysisk leverandør af tropper til fredsbevarende operationer, mens andre lande leverer finansieringen.¹⁴⁷ Så længe Kina bliver ved med at være den største bidrager i FN's sikkerhedsråd, hvad angår tropper, vil landets indflydelse på svage stater i missionsområder stige, samtidig med at dets forhandlingsposition i FN vil blive forbedret.¹⁴⁸ Derudover har Kina for længst forsøgt at influere på beslutningsprocessen omkring fredsbevarende operationer.¹⁴⁹

140) Ifølge en amerikansk Kina-analytiker, 2010, er Kina heller ikke ude på at udbrede sin samfundsmodel eller ideologi ved deltagelse i fredsbevarende operationer i Afrika for at skabe en form for "Beijing Consensus", da Beijing anser Kinas model og udvikling for at være et specielt tilfælde, der ikke kan overføres til Afrika. På mikroniveau rapporteres der dog om enkeltstående tilfælde af politiske kommissærer i missionerne, se Rogers 2007: 85.

141) Miller 2008: 2.

142) Her tænkes primært på Vestens og USA's økonomiske bidrag og beslutningskompetence i disse organisationer.

143) Gill og Huang 2009b: 107, 117; Gill og Huang 2009a: 6; He 2007: 11; Hellström 2009: 39-40.

144) Amerikansk ekspert i Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer, 2010.

145) PLA Daily: 26. april, 2010a. Dette har Kina gjort, da det ellers ville kunne blive beskyldt for at free-ride på andre landes bidrag til global sikkerhed.

146) Pang 2005: 96.

147) Ling 2007: 48.

148) Ling 2007: 49.

149) Pang 2005: 92.

Endnu et eksempel på Kinas forsøg på at modbalancere amerikansk indflydelse er landets yderst kritiske syn på USA's mål med fredsbevarende operationer. Et ofte fremført kinesisk synspunkt er, at USA's ønske om udbredelse af demokrati, menneskerettigheder og fred inden for fredsbevarende operationer blot er et skalkeskjul for amerikansk unilateralisme, en videreførelse af pax americana.¹⁵⁰ Denne kinesiske holdning kan iagttages på det store plan, hvor Kina håber på genkomsten af en multipolær verdensorden og satser på, at multilateralt diplomati vil blive det centrale omdrejningspunkt i udformningen af den forandrede verden. Derfor er aktiv deltagelse i FN og fredsbevarende operationer vigtigt for Kina.¹⁵¹

Der er dog også røster, der påpeger, at Kina ikke kun forsøger at balancere og matche Vesten. Kina og Vesten er i stigende grad kommet tættere på hinanden og har på flere områder fælles interesser. Argumentet lyder, at Kina gradvist har indset, at fredsbevarende operationer kan hjælpe med at sikre et fredeligere internationalt system, der er i Kinas nationale interesse, eftersom regional og global stabilitet stadig er yderst vigtigt for Kinas økonomiske og øvrige fremdrift.¹⁵²

Opsummering

Den generelle hypotese var, at Kina deltager i fredsbevarende operationer for at opnå indflydelse i områder, hvor Kina har økonomiske interesser. Denne hypotese kan i høj grad afkræftes. Kina benytter ikke fredsbevarende operationer til at støtte sin tilstedeværelse i de afrikanske lande, Kina er økonomisk involveret i, med militær tilstedeværelse. Kinas økonomiske engagement i Afrika og deltagelsen i fredsbevarende operationer skal i stedet ses som to separate sager.

Kina benytter dog fredsbevarende operationer til at modstå den vestlige og amerikanske dominans i verden. I den forbindelse bruger Kina sin aktive deltagelse i fredsbevarende operationer og plads i FN's sikkerhedsråd til at modarbejde, hvad der anses som vestlige værdier i FN.

150) Tang 2003: 83.

151) Choedon 2005: 53.

152) Pang 2005: 97.

Konklusion

Kinas bidrag til fredsbevarende operationer har udviklet sig eksplosivt i det nye årtusinde. I dag har Kina over 2.000 mand udsendt i fredsbevarende operationer og er, målt på antal mænd, dermed den største bidrager af FN's sikkerhedsråds permanente medlemmer. Det skyldes, at der opstod nye muligheder med den kolde krigs afslutning, men at det først manifesterede sig efter 2000, da Kina havde fået et tilstrækkeligt stærkt økonomisk fundament.

Motiverne for Kinas deltagelse er mange, og der er utvivlsomt flere, end denne analyse har vist. Ud fra dette research paper kan det konkluderes, at Kina ved deltagelse i fredsbevarende operationer forsøger at agere som en ansvarlig stormagt og forsikre omverdenen om sin fredelige opstigning. Men Kinas deltagelse i fredsbevarende operationer er i høj grad også drevet af Kinas strategiske interesser, hvor en voksende kinesisk interessesfære nødvendiggør en øget militær udfarenhed.

Derudover har det vist sig, at Kina deltager i fredsbevarende operationer for at opnå militære gevinster. De erfaringer, Kina opnår ved deltagelse i fredsbevarende operationer, kan ikke nemt fås på anden vis, hvorfor det er en effektiv måde at gøre militære fremskridt på. Disse fremskridt udvider uden tvivl Kinas evne til at projicere magt på egen hånd, om end der stadig er lang vej til at være i stand til at projicere magt globalt. Muligheden for denne træning er til stede, da ingen stater kan anfægte Kinas rolle i et så fredsskabende element som fredsbevarende operationer er.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt Kina benytter fredsbevarende operationer til at understøtte sine økonomiske interesser, er svaret klart. Det kan ikke på nogen måde dokumenteres, at Kina deltager i fredsbevarende operationer i Afrika af økonomiske årsager. Det økonomiske engagement og deltagelsen i fredsbevarende operationer skal i stedet ses som to separate sager. Derimod forsøger Kina at bruge FN og FN's sikkerhedsråd, men også i mindre grad fredsbevarende operationer, til at modsætte sig, hvad Kina anser for at være en overrepræsentation af vestlige værdier.

Samlet set kan man sige, at Kina deltager i fredsbevarende operationer for at blive betragtet som en ansvarlig stormagt i verden. Dette er nødvendigt, hvis landet skal fortsætte sin opstigning i det internationale system. En afledt gevinst af denne strategi er, at Kina udvikler sig militært ved de mange operationer, landet deltager i, samtidig med at landet ikke betragtes som en militær trussel af den grund, eftersom deltagelsen foregår i FN-regi, og fordi omfanget trods alt er begrænset, i forhold til hvad Kina på egen hånd må formodes at kunne igangsætte af militære operationer.

Implikationer for Danmark

Formålet med paperet var at undersøge, hvad Danmarks interesse kunne være i at samarbejde med Kina på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område, med fokus på fredsbevarende operationer. I den optik kan det kort siges, at Danmark har en interesse i at opretholde global stabilitet, hvilket fredsbevarende operationer medvirker til. Derfor har Danmark grundlæggende en interesse i, at Kina bliver mere involveret i fredsbevarende operationer, da der altid vil være brug for mere personel og flere ressourcer til missionerne.

Konkret er Danmarks muligheder for at præge Kina ikke store, eftersom mindre stater sjældent har indflydelse på, hvordan stormagter agerer. Alligevel er der eksempler på, at mindre stater kan gøre en forskel ved at præge en udvikling, som Danmark f.eks. gjorde i Baltikum og Østeuropa, og som Norge og Sverige traditionelt har forsøgt i Mellemøsten. Danmarks styrke på det forsvars- og sikkerhedspolitiske felt er, at Danmark har væsentligt mere erfaring end Kina med at deltage i fredsbevarende operationer, og at det derfor besidder en vis ekspertise, som Kina kunne være interesseret i at opnå adgang til. Derudover kan Danmark som medlem af NATO og EU (om end Danmark stadig er uden for EU's forsvarssamarbejde) forsøge at sætte en dagsorden, som Danmarks allierede vil støtte. Mulighederne for samarbejde mellem Danmark og Kina er dog uklare. Det skyldes, at Kina på den ene side generelt er yderst aktiv i diplomatisk dialog, men at PLA på den anden side i mange sammenhænge er mere tilbageholdende med åbenheden.

Danmark har tidligere gjort sig erfaringer med militært diplomati i Østeuropa, på Balkan og i Rusland og kan bruge nogle af disse erfaringer i forhold til Kina. Derudover kunne man eventuelt også forestille sig en fælles nordisk tilgang til Kina, inspireret af erfaringerne fra Balkan førhen og Afrika i dag.

Fra kinesisk side er der også fokus på militær dialog. En forsker fra PLA har udtalt: "[...] non-traditional security cooperation is the best hope for all countries to enhance mutual trust, overcome security dilemmas and achieve common security."¹⁵³ Ifølge forskeren er de mest egnede områder for samarbejde antipirateri og humanitære opgaver.

Anbefalinger

Der er ingen tvivl om, at Kina har sin egen agenda for fredsbevarende operationer, hvilket sandsynligvis ikke er den samme som Danmarks. Dette giver begrænsede muligheder for at præge Kinas deltagelse, og eventuelle samarbejder må tage hensyn til det. Tidligere møder med kineserne har dog vist, at de f.eks. gerne vil have flere udvekslinger med Danmark.¹⁵⁴

Ud fra dette research papers konklusioner kan følgende anbefales:

- **Yderligere engagement af Kina i fredsbevarende operationer**

Fordelene ved kinesisk deltagelse er mange, idet Kina bliver mere integreret i det internationale samfund og der opnås en større accept af internationale normer i Kina. Derudover vil yderligere kinesisk deltagelse være endnu en tillidsskabende foranstaltning, der måske kan skabe øget gennemsigtighed i forhold til Kinas militære og politiske intentioner. Endelig aflaster Kina ved øget deltagelse andre lande med sine tropper. Paperet vurderer ikke, at Danmark bør være betænkelige, hvis Kina virkelig anvender fredsbevarende operationer til at træne sine væbnede styrker. Det skyldes, at Danmark i virkeligheden bør sætte pris på, at Kinas militær ikke trænes i andre anledninger, eksempelvis mindre krige, som ville være langt mere bekymrende. Danmark

153) Seniorforsker, PLA, 2010.

154) Højtstående kinesisk embedsmand, 2008.

skal dog være opmærksom på Kinas motiver for at deltage i missionerne, hvilket kan være svært, da landets beslutningsprocesser er meget lukkede.

- **Opretholdelse af værdier som menneskerettigheder og demokrati som essentielle i fredsbevarende operationer**

Kina og Danmark har grundlæggende forskellige værdier. Det medfører, at Danmark skal være opmærksom på, om Kina forsøger at modsætte sig vestlige værdier som menneskerettigheder og demokrati, når Kina engagerer sig i fredsbevarende operationer. For øjeblikket ses flere kinesiske forsøg på at opnå øget magt og indflydelse i internationale fora, hvilket også indbefatter fredsbevarende operationer. Denne udvikling skal Danmark holde et vågent øje med.

- **Mere militær dialog og en dansk forsvarsattaché i Beijing**

Den overordnede anbefaling er, at Danmark skal følge Kinas militære udvikling ved øget dialog og en øget grad af udveksling på højt og lavt niveau, både hvad angår officerer, embedsmænd og forskere. Her tænkes både på træningssamarbejde og på fælles konferencer og seminarer. Det vil give øget indsigt i Kinas militær, som traditionelt har været, og stadig er, meget lukket i forhold til omverdenen. I den forbindelse vil det gøre arbejdet væsentligt lettere, hvis Danmark oprettede en selvstændig forsvarsafdeling på ambassaden i Beijing.

Litteratur

- Alderman, Daniel, (2010), "The PLA at Home and Abroad", *Colloquium Brief*, Strategic Studies Institute, Carlisle, PA: U.S. Army War College.
- Bullion, Alan (1997), "India and UN peacekeeping operations", *International Peacekeeping*, Vol. 4, Issue 1, pp. 98-114.
- Carlson, Allen (2004), "Helping to Keep the Peace (Albeit Reluctantly): China's Recent Stance on Sovereignty and Multilateral Intervention", *Pacific Affairs*, Vol. 77, No. 1, pp. 9-27.
- China Daily (24. juli 2007), "Peacekeeping – a rising role for China's PLA", lokaliseret 12. marts 2010 på http://www.chinadaily.com.cn/china/2007-07/24/content_5442172.htm.
- China Daily (20. januar 2009), "China actively participates in UN peacekeeping operations", lokaliseret 27. marts 2009 på http://www.chinadaily.com.cn/china/2009-01/20/content_7413499.htm.
- Chen, Jing (2009), "Explaining the Change in China's Attitude toward UN Peacekeeping: a norm change perspective", *Journal of Contemporary China*, 18(58), January, pp. 157-173.
- Choedon, Yeshi (1986), "The Third World in China's Foreign Policy", Strategic Studies Series (Kathmandu), No. 8-10, Summer-Winter, pp. 95-99.
- Choedon, Yeshi (2005), "China's Stand on UN Peacekeeping Operations: Changing Priorities of Foreign Policy", *China Report*, 41:1, pp. 39-57.
- CIA World Factbook (2010b), "Democratic Republic of the Congo", lokaliseret 14. juni 2010 på <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cg.html>.
- CIA World Factbook (2010a), "Liberia", lokaliseret 14. juni 2010 på <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/li.html>.
- CIA World Factbook (2010c), "Sudan", lokaliseret 14. juni 2010 på <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/su.html>.
- Economist (24. juni 2004), "China's 'Peaceful Rise'", lokaliseret 3. januar 2010 på http://www.economist.com/displaystory.cfm?story_id=2792533.
- EIA, U.S. Energy Information Administration (2009), "Country Analysis Briefs: China", lokaliseret 10. juni 2010 på <http://www.eia.doe.gov/cabs/China/pdf.pdf>.
- Jane's Defence Weekly (21. februar 2007), "China bolsters peacekeeping commitment", *Jane's Defence Weekly – February*, Jane's Information Group.
- Fravel, M. Taylor (1996), "China's attitude toward UN peacekeeping operations since 1989", *Asian Survey*, vol. 36, no. 11, pp. 1102-1121.
- French, Howard W. (2010), "The Next Empire", *The Atlantic Monthly*, May 2010.

- George, Aurelia (1993), "Japan's Participation in U.N. Peacekeeping Operations: Radical Departure or Predictable Response?", *Asian Survey*, vol. 33, no. 6, pp. 560-575.
- Gill, Bates og Reilly, James (2000), "Sovereignty, Intervention and Peacekeeping: The View from Beijing", *Survival*, Vol. 42, no. 3, pp. 41-59.
- Gill, Bates og Huang, Chin-Hao (2009a), "China's Expanding Role in Peacekeeping", *SIPRI Policy Paper*, No. 25.
- Gill, Bates og Huang, Chin-Hao (2009b), "China's Expanding Presence in UN Peacekeeping Operations and Implications for the United States", i Roy Kamphausen, David Lai og Andrew Scobell (ed.), *Beyond the Strait: PLA Missions Other Than Taiwan*, Carlisle, PA: U.S. Army War College, pp. 99-126.
- Global Times (31. december 2009), "China mulling naval base in Gulf of Aden", lokaliseret 14. januar 2010 på <http://military.globaltimes.cn/china/2009-12/495569.html>.
- Goldstein, Avery (2005), *Rising to the Challenge: China's Grand Strategy and International Security*, Stanford, CA: Stanford University Press.
- Gonnet, Diego og Hernandez, Diego (2008), "Uruguayan participation in UN peace operations: An underestimated international insertion tool", oversættelse fra *Cuadernos del clae*, 2.ª serie, año 31, n.º 94-95, 2007/1-2, pp. 59-89, lokaliseret 2. februar 2010 på http://social-sciences.scielo.org/scielo.php?pid=S0797-60622008000100003&script=sci_arttext.
- Gowan, Richard og Brantner, Franziska (2008), *A Global Force for Human Rights? An Audit of European Power at the UN*. London: European Council of Foreign Relations.
- He, Yin (2007), "China's Changing Policy on UN Peacekeeping Operations", *Asia Paper*, Stockholm: Institute for Security and Development Policy.
- Hellström, Jerker (2009), "Blue Berets under the Red Flag", Stockholm: FOI, Swedish Defence Research Agency.
- Hsiu, Chih-ji (2008), "The PLA and China's Policy toward United Nations Peacekeeping Operation", lokaliseret 1. marts 2010 på http://www.allacademic.com/one/isa/isa08/index.php?cmd=isa08_search&offset=0&limit=5&multi_search_search_mode=publication&multi_search_publication_fulltext_mod=fulltext&textfield_submit=true&search_module=multi_search&search=Search&search_field=title_idx&fulltext_search=The+PLA+and+China%27s+Policy+toward+United+Nations+Peacekeeping+Operation.
- ICG, International Crisis Group (2009), "China's Growing Role in UN Peacekeeping", *Asia Report*, No. 166, 17. april 2009.
- Jakobsen, Peter Viggo (2006), *Nordic Approaches to Peace Operations: A New Model in the Making?*, London og New York: Routledge.

- Jakobsen, Peter Viggo (2009), *Fra ferie til flagskib: forsvaret og de internationale operationer*, København: Forsvarsakademiet.
- Jakobsen, Peter Viggo og Thruelsen, Peter Dahl (2009), "The United Nations: The World's Leading Conflict Manager", i Peter Dahl Thruelsen, (ed.), *International Organisations: Their Role in Conflict Management*, København: Royal Danish Defence College, pp. 25-53.
- Kagan, Robert (15. maj 2005), "The Illusion of 'Managing' China", *Washington Post*, lokaliseret 3. april 2009 på <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2005/05/13/AR2005051301405.html>.
- Krishnasamy, Kabilan (2003), "Bangladesh and UN Peacekeeping: the Participation of a 'Small' State", *Commonwealth & Comparative Politics*, vol. 41, issue 1, March, pp. 24-47.
- Li, Mingjiang (2009), "China's Gulf of Aden Expedition and Maritime Cooperation in East Asia", *China Brief*, Vol. 9, Issue 1, pp. 5-8.
- Ling, Bonny (2007), "China's Peacekeeping Diplomacy", *International Relations and Institutions*, No. 1.
- Kleine-Ahlbrandt, Stephanie og Andrew Small (2008), "China's New Dictatorship Diplomacy; Is Beijing Parting With Pariahs?", *Foreign Affairs*, vol. 87, issue 1, pp. 38-56.
- Ma, Xiaotian (2010), "Fit in with the Development of the International Situation and Promote Military Diplomacy", *International Strategic Studies*, 1st Issue, 2010, pp. 2-3.
- Mearsheimer, John J. (2001), *The Tragedy of Great Power Politics*, New York: W.W. Norton & Co.
- Mearsheimer, John J. (2006), "China's Unpeaceful Rise", *Current History*, Vol. 105, No. 609, pp. 160-162.
- Miller, Marc (2008), *PLA Missions Beyond Taiwan*, Colloquium Brief, Carlisle, PA: Strategic Studies Institute, U.S. Army War College.
- Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China (31. december 2009), "Foreign Ministry Spokesperson Jiang Yu's Regular Press Conference".
- Monnagotla, Kgomotso (1996), "The Naked Face of UN Peacekeeping: Noble Crusade or National Self-interest", *African Security Review*, vol. 5, No. 5.
- Mulvenon, James (2009), "Chairman Hu and the PLA's 'New Historic Missions'", *China Leadership Monitor*, No. 27, Winter 2009, pp. 1-11.
- National Bureau of Statistics of China (2009), "17-8 Value of Imports and Exports by Country (Region) of Origin/Destination", *China Statistical Yearbook 2009*, lokaliseret 5. marts 2010 på <http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsjsj/2009/indexeh.htm>.
- Nye, Joseph S. (1990), *Bound To Lead: The Changing Nature Of American Power*, New York: Basic Books.

- Nødskov, Kim (2008), *Aircraft Carriers: China's way to Great Power Status?*, København: Royal Danish Defence College.
- Nødskov, Kim (2010), "The Long March to Power: the New Historic Mission of the People's Liberation Army", København: Royal Danish Defence College.
- Pang, Zhongying (2005), "China's Changing Attitude to UN Peacekeeping", *International Peacekeeping*, Vol. 12, No. 1, Spring, pp. 87-104.
- PLA Daily (22. juni 2007), "First PLA peacekeeping work conference concluded", lokaliseret 26. april 2010 på http://english.pladaily.com.cn/site2/news-channels/2007-06/22/content_855024.htm.
- PLA Daily (26. april 2010a), "PLA contributes a lot to UN peacekeeping operations", lokaliseret 26. april 2010 på http://eng.chinamil.com.cn/news-channels/china-military-news/2010-04/26/content_4194204.htm.
- PLA Daily (26. april 2010b), "'Chinese blue helmets' renowned as devoted peacekeepers", lokaliseret 26. april 2010 på http://eng.chinamil.com.cn/news-channels/pla-daily-commentary/2010-04/26/content_4194309.htm.
- People's Daily Online: 28. januar 2010, "Is China still a developing country?", lokaliseret 30. januar 2010 på <http://english.people.com.cn/90001/90776/90883/6881996.html>.
- Puska, Susan M. (2008), "Resources, Security and Influence: The Role of the Military in China's Africa Strategy", i Arthur Waldron (ed.) *China in Africa*, Washington: The Jamestown Foundation, pp. 26-31.
- Reuters (28. februar 2010), "China PLA officer urges challenging U.S. dominance", lokaliseret 10. maj 2010 på <http://www.reuters.com/article/idUSTRE6200P620100301>.
- Rogers, D. Philippe (2007), "China and United Nations Peacekeeping Operations in Africa", *Naval War College Review*, vol. 60 No. 2, pp. 73-93.
- Roy, Denny (1996), "The 'China Threat' Issue: Major Arguments", *Asian Survey*, vol. 36, No. 8, pp. 758-771.
- Shan, Wenhua (2008), "Redefining the Chinese concept of sovereignty", i Wang Gungwu og Zheng Yongnian (ed.) *China and the New International Order*, London and New York: Routledge, pp. 53-80.
- Shambaugh, David og Wacker, Gudrun (ed.) (2008), "American and European Relations with China", *Stiftung Wissenschaft und Politik*, Berlin: German Institute for International and Security Affairs, pp. 1-141.
- Shambaugh, David (14. december 2009), "Is China Ready To Be A Global Power?", lokaliseret 27. marts 2010 på http://www.brookings.edu/opinions/2009/1110_china_global_shambaugh.aspx.

- South China Morning Post (6. maj 2010), "Get used to PLA navy, says General", lokaliseret 8. maj 2010 på http://www.scmp.com/portal/site/SCMP/template.printACopy/page.scmp_printa-copy/vgnextoid=2c5454945e868210VgnVCM100000360a0a0aRCRD.
- State Council (2009), *China's National Defense in 2008*, Information Office of the State Council of the People's Republic of China, Beijing: Foreign Languages Press.
- Steinvig, Morten (2009), *China tries to solve a dilemma in Sudan: Socialization processes in China's foreign policy?*, København: Royal Danish Defence College.
- Stähle, Stefan (2008), "China's Shifting Attitude towards United Nations Peacekeeping operations", *The China quarterly*, 195 September, pp. 631-655.
- Suzuki, Shogo (2008), "Seeking 'Legitimate' Great Power Status in Post-Cold War International Society: China's and Japan's Participation in UNPKO", *International relations*, Vol. 22(1), pp. 45-63.
- Tang, Yongsheng (2003), "China's Participation in UN Peacekeeping Regime", i Wang Yizhou (ed.), *Construction within Contradiction: Multiple Perspectives on the Relationship Between China and International Organizations*, Beijing: China Development Publishing House, pp. 73-99.
- Taylor, Ian (2008a), "China's Arms Sales to Africa", i Arthur Waldron (ed.) *China in Africa*, , Washington: The Jamestown Foundation, pp. 36-41.
- Taylor, Ian (2008b), "The Future of China's Overseas Peacekeeping Operations", *China Brief*, vol. 8, Issue 6.
- Thompson, Drew (2005), "Beijing's participation in UN peacekeeping operations", *China Brief*, vol. 5, Issue 11.
- UN Department of Peacekeeping Operations (2010a), "UN Mission's Summary detailed by Country – May 2010", lokaliseret 15. juni 2010 på http://www.un.org/en/peacekeeping/contributors/2010/may10_3.pdf.
- UN Department of Peacekeeping Operations (2010b), "Ranking of Military and Police Contributions to UN Operations – May 2010", lokaliseret 15. juni 2010 på http://www.un.org/en/peacekeeping/contributors/2010/may10_2.pdf.
- UN Department of Peacekeeping Operations (2010c), "UNPKO Factsheet", lokaliseret 15. juni 2010 på <http://www.un.org/en/peacekeeping/documents/factsheet.pdf>.
- UN Department of Peacekeeping Operations (2010d), "UN Missions's Contributions by Country", lokaliseret 15. juni 2010 på http://www.un.org/en/peacekeeping/contributors/2010/may10_5.pdf.
- UN General Assembly (2009), "A/64/220/Add.1*: Scale of assessments for the apportionment of the expenses of United Nations peacekeeping operations", lokaliseret 13. juni 2010 på http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/64/220/Add.1.

-
- USCC, U.S.-China Economic and Security Review Commission (2008), *2008 Report to Congress of the U.S.-China Economic and Security Review Commission*, Washington: U.S. Government Printing Office.
- Wang, Yizhou (2003), "Briefing Multiple Perspectives on Relation between China and International Organizations", i Wang Yizhou (ed.), *Construction within Contradiction: Multiple Perspectives on the Relationship Between China and International Organizations*, Beijing: China Development Publishing House, pp. 1-46.
- Wen, Jiabao (2003), "Turning Your Eyes to China", Remarks of Chinese Premier Wen Jiabao, Harvard University, Dec. 10, 2003, lokaliseret 5. juni 2009 på <http://www.news.harvard.edu/gazette/2003/12.11/10-wenspeech.html>.
- Xinhua (27. september 2009), "G20 shifts more IMF voting power to developing countries", lokaliseret 28. november 2009 på http://www.china.org.cn/business/news/2009-09/27/content_18608765.htm.
- Zhang, Ping (2007), "Remarks on the Chinese People's Liberation Army's Participation in UN Peacekeeping Operations", lokaliseret 26. april 2009 på <http://www.regjeringen.no/upload/UD/Vedlegg/FN/Multidimensional%20and%20Integrated/Chinese%20Ministry%20of%20Defence%20-%20PLA%20Participation%20in%20UNPO.doc>.
- Zheng, Bijan (2005), "China's Peaceful Rise to Great-Power Status," *Foreign Affairs*, Vol. 84, No. 5, Sep/Oct 2005, pp. 18-24.
- Zoellick, Robert B. (2005), "Whither China: From Membership to Responsibility", Remarks to National Committee on US-China Relations, lokaliseret 10. maj 2010 på http://www.ncuscr.org/files/2005Gala_RobertZoellick_Whither_China1.pdf.

Herudover er der foretaget diverse samtaler og interviews i Europa, USA og Kina.